

Fantastická knihovna plná slavných spisovatelů

Městská knihovna v Praze pořádala fantastický týden, zakončený v sobotu 6.10. v její centrále na Mariánském náměstí knihou zvanou CONiáš. Tam jsem nebyl, zato jsem navštívil dvě akce onoho týdne, které se konaly ve smíchovské pobočce na náměstí 14. října. Jestli nevíte, kde to je, pak je to v budově bývalé smíchovské tržnice. V přízemí zůstal jeden druh tržnice, jímž jest samoška Albert, v patře pak druhý druh tržnice, tedy trh duchovní – neboli ona knihovna.

A je to tam pěkné. Velká tržní hala je osvětlena bočními okny, její rozměry působí dojmem chrámové lodi. Na svých úžších krajích má dvě galerie. Na té u vchodu probíhaly besedy mnohých slavných spisovatelů se čtenáři. Šlo o setkání se spisovateli fantastiky a sci-fi. Bylo to příhodné, neboť zde jsou umístěny regály právě s touto literaturou.

V úterý 2.10. byl na programu Ondřej Neff. Dorazil jsem opožděně, ve čtvrtku židli už sedělo asi dvacet posluchačů. Některé známé rarity se též přišly podívat, ale hlavně přišli autentičtí čtenáři věku adolescentního. Což bylo velmi příjemné. Ondra vyprávěl o svém psaní, jak ho už známe z těch všech knih, co vypráví, ale tady bylo nejednou vidět, že existují čtenáři i mimo fandom. Protože jsem tam byl odpočinkově a nedělal jsem si poznámky (a těch pár, co jsem si udělal, jsem stejně ztratil), vzpomenu si jen na poslední čtenářskou otázku. Jedna dívka se ptala: „Když jste psal Tmu, to jste navštívil všechna ta místa v románu, co jste pak popsal?“ A víte, že navštívil?

Pak jsem se šel ještě podívat na vystoupení šermířské skupiny Přátel pana Mikuláše Dačického z Heslova, které se konalo v dětském koutku. Dětský koutek je bezva, protože v něm

mají kolotoček. A lehací kónické matrace na válení! A taky pár plyšáků. Také šermování bylo bezva.

Ve středu 3. 10. jsem rovněž přišel. To byli na programu Františka Vrbenská a Leonard Medek. Protože besídka byla až od půl šesté, dorazil jsem tentokrát včas. Jako první čtenář. Z galerie už vyhlíželi pořadatelé a spisovatelé své čtenáře, čímž je možná zastrášili. Leonard prohlásil, že přítomné lidi z fandomu za čtenáře nepovažuje.

Takže nakonec jsme se sešli v asi šesti kolem jednoho stolu, spisovatelé, nakladatelé i pořadatelé, dostali jsme čaj a kafe – jak kdo chtěl – a klábosili jsme. Velmi příjemně! Jakub D. Kočí přitom uspořádal encyklopedii z dětských kreseb strašidel s autentickými popisky, jež vznikly právě ten den odpoledne. „Bubák v noci starší mámu strazolobivě.“ „Je to čert kulí očima kouše zabíjí.“ „Strašidlo břichomluv straší děti co nechtějí jíst.“ Poslední dílo bylo podepsáno Vendulka, totiž Venudkla, což si hbitě poznamenal Leonard k příštímu užítí.

Přišel tam pán, kterého jsme lákali rovněž k usednutí mezi spisovateli, ale on chtěl usednout ke knihovnímu internetovému počítači. Věděl, že beseda se spisovateli je na jedné galerii, šel na druhou, ale spletl se. Tak toho jsme nezlákali.

Přišlo dvě dívek šestnáctek, ale taky nechtělo přisednout. Dříve nežli sci-fi byla totiž na galerii umístěna dívčí četba, kterou si chtělo původně půjčit. Ale nenalezlo ji tu, takže ono dvě zase odešlo.

Ale pak záměrně dorazil mladík, autentický čtenář, který rovněž píše. Básničky, avšak neepické, leč niterné. Toho spisovatelé skutečně zajímali!

pokračování na str. 6

OBSAH

Fantastická knihovna plná spisovatelů	1	Rachel Caine: Smolné povětrí, Úžeh	21
Čtenářův průvodce po Interkomu	2	Sanča Fülle: Strážce noci	22
Hvězdný bulvár	3	Jan Mazurek – Želes	22
Taurcon 2005	7	Z deníku BB – Řím a únosy	23
Velký výbuch smíchu jménem CONiáš	9	Časem s vědou	24
Porada SF klubů (Březová 2007)	10	V znamení desiatky	24
Ako k SF přišli	12	Vyhlášení 27. ročníku CKČ	25
Vampires, children of the night	13	Čas všude a pro každého jiný	26
Nehvězdný nebulvár	14	Cena Fantázie 2007	27
Česká SF a F v překladech	16	DOGMA	27
Duchové všedního dne	17	ST soutěž Mústek je Váš	28

Čtenářův průvodce po Interkomu

K obsahu a formě tohoto čísla

Stále musím pracovat na notebooku, takže platí, co jsem psal minule, není vyloučeno, že najdete o pár chyb víc, než jak je čtenářům i redakci milé.

Ale jsou zde i příjemné stránky být!

Libuše Čermáková opět svým šestým smyslem vytyčila uzávěrku a v den, kdy jsem už potřeboval její příspěvek, mi poslala disketu (takže jsem ji za dva dny měl :-).

Po čase máme díky Ivanu Al'akšovi příspěvky do rubriky „Jak jsme k SF a fandumu přišli“, to je jedna z částí IK, kterou všichni rádi čtou, ale jen někdo si dá práci, aby nám do ní přispěl. Využil jsem toho, že reportáž Jany Dvořáčkové o Taurconu 2005 je vlastně nejen příspěvkem mapujícím novější historii fandumu, ale i jejím osobním „Jak jsem k SF přišla“, a máme zde hnedle příspěvek ke dvojímu využití :-).

Velice aktuálně přinášíme přednášku Richarda Podaného proslavenou na nedávném VictorianConu v Klánovicích.

Hned dvě reportáže (od Honzy Kovanice a Julie Novákové) nám vyličí dění na Coniáši, conu v pražských knihovnách, tuším jsem o něm již stručně referoval v děsivé story o tom, jak jsem přednášel desetiletým dětem.

K tématu letošního Fenixconu, totiž času, se na straně 26 dostala Jita Splítková.

Na straně 10 najdete zápis z Porady kromě jiného připomínající blížící se hlasování o udělení cen Mlok a Ludvík. To je dobrý důvod připomenout plejádu osobností, které fandum ocenil.

FenixCon 2007 je za dveřmi

Nenechte si ujít 23. mezinárodní setkání přátel a příznivců SF, F & H, her, moderních technologií a způsobu života.

Kdy: 7. – 9. 12. 2007. Kde: Brno, hotel Slovan. Téma: Čas. Další informace na Fenixcon.com

Zdeněk Rampas

MLOK

1983	Vojtěch Kantor	1995	Jan Kantůrek
1984	Ivo Železný	1996	Petr Konupčík
1985	Teodor Rotrekl	1997	Egon Čierny
1986	Josef Nesvadba	1998	Magazin Fantasy & Science Fiction
1987	Ondřej Neff	1999	Fantázia
1988	Karel Saudek	2000	Pavel Poláček
1989	Vlastimír Talaš	2001	Michael Bronec
1990	předán muzeu Karla Čapka	2002	Josef „Pepino“ Vašát
1991	Zdeněk Rampas	2003	Pavel „Skrblík“ Krajíček
1992	Václav Kajdoš, in memoriam	2004	Jiřina Vorlová
1993	Ludmila Freiová	2005	Stanislav Komárek
1994	Jindřich Smékal	2006	Pagi
		2007	Ondřej Herec

Došlo po uzávěrce a nejspíše i k vám IK přijde příliš pozdě,

tak spíše jen abyste věděli, co vám uniklo:

Nakladatelství Laser-books pořádá **23. listopadu 2007** v 17.30 hodin v pražské kavárně Obratník křest prvního románu z řady Star Trek Titan.

Minicon se odehraje v sobotu **24. listopadu 2007** v Městské knihovně v Praze na Mariánském náměstí od 11 hodin. Podrobnosti najdete na adrese: knizkon.wz.cz

Kromě toho se zde uskuteční podzimní literární vikend s workshopem naživo v sobotu večer. Těšíme se na vás!

Jiřina Vorlová

interkom

INFORMAČNÍ SERVIS ČESKOSLOVENSKÉHO FANDOMU

číslo 11/2007 (240)

Adresa redakce:

INTERKOM

Letecká 6,
161 00 Praha 6, ČR

tel.: pozor změna, sloučen s faxem
v prac. době +420 224 239 645
tel., fax: +420 233 313 093
e-mail: ram@apro.cz
<http://interkom.vecnost.cz>
<http://interkom.scifi.cz>

Šéfredaktor:

Zdeněk Rampas, MCL

Redakční kruh:

Richard Klíčník
S korekturami pomohla Michaela

Autoři tohoto čísla:

Libuše Čermáková, Jana
Dvořáčková, Filip Gotfríd,
Jaroslav Houdek, František Houdek,
Jan Kovanic, Marvin,
Julie Nováková, Pagi,
Richard Podaný, Zdeněk Rampas,
Jita Splítková, Virimith Stoker,
Jiřina Vorlová

Sponzoři tohoto čísla

Jiří Doležal

Vychází nepravidelně.
Uzávěrka tohoto čísla
byla dne 10. 11. 2007

ISSN 1212-9089

Všechny články a recenze
© INTERKOM

Hvězdný bulvár

Xenofobní odposlechnuto

Proč máš raději kašmírské Indy než jejich jižnější varianty? Ind je menší než já a má kníry, to u mě chlapa diskvalifikuje. Co máš, Jano, proti knírům
A ty bys chtěl, aby tvoje manželka měla kníry, Richarde?

Z besedy o Cestě po Indii

Co je to na neznámé obludy?

Aha, to jsou Slováci.

Nejmenovaný fan při listování Dárečkovým fotoalbem

Já se raději podívám na fotbal. Tolik protáhlých skopčáckých ksichtů bylo pohromadě vidět naposledy při kapitulaci maršála Pauluse.

Z doporučení TV nabídky na NYXu

Vysvětlivky: ● Praha (nepodepsané ZR), ■ Brno, ▲ jinde

● 27. září v Kraků mi Peťo Pavelko a Jolana referují o česko-slovenské účasti (a úspěších) na Euroconu. Ellie s Jánošem se nabídli jako překladatelé (ze slovenštiny) SF knihy pro Triton.

A pak již spěchám na vybydlovací večírek k Honzovi Vaňkovi, který se v sobotu už skoro definitivně stěhuje.

Nějak jsme narazili na povinnou četbu, a tak jsme s Kristin srovnávali čtenářské zážitky nezletilých u nás a v USA. Viktor se ptal, kteří z jeho oblíbených autorů devatenáctého století se ještě v Americe, čtou a byl dost zklamán odpovědí. V hovoru o literatuře obecně (ale mám za to, že to platí i pro spoustu moderní SF) tuším Martin modifikoval Clarkův postřeh o technologii a magii pro literaturu: Každé dostatečně abstraktní psaní je nerozlišitelné od blábolu.

■ 27. září jsme před prasečí hostinou zavítali na minivýstavu Výlety z ČSSA: Vladimír 518 v galerii Bakala. Vlastně jen dva architektonické komiksy, navzdory tématu měly oba pěkný dramatický obroub s odlišným vyzněním. Pak následovala v Grill house konzumace vepřové kýty, což pořádala Irská sekce a Whisky shop pro širší okruh přátel whisky i známých. Čepovali tam Dalešice i Svijany, masa bylo pro každého tak akorát, aby nedošlo k akutnímu přecpání, prostě pohoda.

■ 28. září bylo kvůli dešti zrušeno pétanque (baráž o udržení v druhé lize se týká Le Dimanche Maussade, druhý tým Szomorů Vasárnáp naopak svou skupinu vyhrál a postupuje do této ligy). Proto jsme se přesunuli k Pet, snědli jim oběd (děkujeme) a vymýšleli parafráze filmových plakátů do kalendáře Pochmurné neděle (osobně nevěřím, že to do konce roku stihnem). Taky jsme vypili nějaké víno, zahráli Metro a Dej sem mozek.

■ 29. září se šlo do kina na Hvězdný prach. Pro děti je to moc ironické, pro dospělé možná moc pohádkové, ale my byli spokojeni. I dabing byl dobrý, zvuk sálu 8 v Olympii mě přes inzerovanou moderní technickou výbavu nijak zvlášť nezaujal.

Marvin

● 1. října se dovidám veselou historku. Minulý Interkom nebyl odeslán poctivým slovenským předplatitelům, ale následkem

mé pobloudilosti při tvorbě seznamu pro CKČ naopak těm, kteří již na zaplacení letošního ročníku rezignovali.

● 2. října v NeoLuxoru křest cestopisu Simony Boarové, Markéty Hanelové a Jany Jůzlové *Tři ženy v Indii*, název knihy říká vše. Knihu křtil Igor Chaun, který rovněž Indii navštívil a vytěžil z toho film, a moderátorka od rány, jejíž jméno mi vypadlo.

Více než přelidněný subkontinent mě zaujalo publikum křtu, tím nemám na mysli Bí, Editu, Egona a další scifisty, ale mladé ženy, které zjevně pozvaly tři dámy za autorským stolem. Všechny vesměs v takovém věku, že po roce devadesát prožily většinu svého života, elegantní, ale přitom je na nich vidět, že svůj čas netráví pobýtem v solárku a buticích, některé s malými dětmi, ale opět nebudily dojem uštvaných matek, které se obětovaly rodině. Zjevně je tu konečně ta nová generace mladých žen.

Zleva S. Boarová, M. Hanelová, J. Jůzlová (foto: Štěpán Brož)

Při odchodu jsem narazil na Kryštofa Kudláče, který seděl v tamní minikavárně s Pavlem Rencínem a Tomem Němcem. Kryštof teď učí na pardubické univerzitě a podařilo se mu zadat pár diplomek na témata blízká SF, uvidíme, co z toho bude. A na Vánoce čekají s Markétou potomka.

● 4. října v Kraků nám Honza Kovanic líčil své dojmy z návštěvy pořadů smíchovské knihovny. Požádal jsem ho, aby je sepsal pro IK, bohužel pak Honzu dvojka bílého tak rozjela, že nám celý večer vyprávěl veselé historky ze sovětského kosmického výzkumu, takže se nikdo jiný nedostal ke slovu.

● Na 5. října mě pozval Míla Linc do smíchovské knihovny (v budově bývalé tržnice) na besedu o SF. Asi dva dny předem mě varoval, že posluchači bude čtvrtá třída základní školy. Nevěřili byste, jak je těžké se přizpůsobit desetiletému posluchači; moc mi to nešlo a Míla si toho musel dost odmluvit sám.

Odpoledne byl na programu ještě literární WS Jiřiny Vorlové, já (mylně) předpokládal, že bude na místě mého fiaska, a když jsem tam nikoho nenašel, odešli jsme s Michaelou domů.

■ 5. října navštívena poměrně rozsáhlá výstava Alois Mikulka: Obrazy a plastiky v galerii ARS. Exponáty spíše pro dospělejší publikum, ale i tak několik vtipných, zbytek je spíše poetický.

Marvin

● 6. října Vašek Fořtik křtil ve své Mensa usedlosti knihu své ženy Jitky o výchově přehnaně inteligentních dětí. Jedním z kmotrů knihy byla i Jita Splítková, a tak jsme se zašli podívat na shromáždění nejchytřejších lidí z Prahy a okolí. Na první (jistě povrchní) pohled bylo jen špatně rozlišitelné od setkání běžné špatně společensky přizpůsobené komunity.

● **8. října** mi v RUR Tiri napsala o StarTrek pouti s velkou Mariinou Sirtis.

● **11. října** čekám v Krakatitu na Jiřinu, která mi dělala posudek zajímavé detektivky z blízké a pochmurné budoucnosti, v zadní místnosti, ona na mě v přední. Okolo kulhá M. Bronec o berlich, špatně šlápl cestou z nějaké dřevárny.

● **12. října** navštívují s Michaelou výstavu Husákovo 3+1, dokonale rekonstrukci bytu ze sedmdesátých let. Tak nějak mnozí žili, jiní ovšem ještě hůř. I SF byla zastoupena, ve vzorové knihovničce se povalovalo Setkání nad Tuscarorou. Co na tom, že šlo spíše o cestopis, pro nás bylo důležité, že to napsal Jefremov.

● **13. října** absolvuji (opět s Michaelou) pochod gigantickým tunelem pod Vítkovem. Být to v době Julese Vernea, šlo by o jeden z divů světa, a také by to tak vypadalo, dnešní technologie litého či jakého betonu všemu ubírá na monumentálnosti.

■ **13. října** začalo herní odpoledne promítáním krátkých animáčů, pokračovalo menší žranicí a nakonec se dostalo i na hry: Mamma mia, Ticket to Ride (Evropa, Francie) a na závěr Jenga. Taky jsme si prohlédli prvotisk Krachu a vyplili nějaká dobrá vína. **Marvin**

● **15. října** RUR, kupuji recenzní Kryptonomikon v antikvariátu. (Vydavatelé, kteří si nemohou dovolit příliš recenzních výtisků, by měli dávat časopisům alespoň slevy, takhle z koupě má něco jen Pavlovský, ale to je vlastně také dobrý člověk :-). Rozdal jsem předplatitelům IK – a pak ač bez pití – zavládla tak dobrá nálada, že jsme se rozcházeli v době, kdy už jsem jindy doma.

● **16. října** u Netopejra vidím, že vyšel poslední svazek Valhaly. Dovidám se, že Karel přebírá od prvního i kavárnu nahoře a všechno bude jinak, už se vidím v koutku pro nekuřáky.

● **17. října** na Střeďečnicích probíráme se Stáňou, jak by vypadal con podle jejích představ, děvčata jako mažoretky, pánská soutěž krásy... a víc raději nebudu prozrazovat.

● **18. října** v Kraku Franta Novotný rozdává a podepisuje pomocníkům a přátelům poslední díl Valhaly. Patnáct let práce skončilo, tedy pokud jej nepřemluví ke komentovanému vydání. S Jolanou probíráme cestu na Poradu a k Petrovi Kotrlemu.

■ **19. října** se uskutečnila říjnová ochutnávka whisky v prostorách Whisky Shopu v Domě pánů z Lipé. Ochutnávali jsme tyto whisky: 1) Glendronach 12yo, 2) Celtic Nations, blended malt z pálenice Bruichladdich (skotská a irská), 3) Arran, Sauternes Cask, 56,2%, 4) Springbank, Bourbon Wood, 12yo, 55,5%. Celtic Nations měla být první z řady blended malt různých keltických národů, ale protože by u nich vznikl spor, kam vlastně patří, tak toto zůstalo ojedinělým pokusem a stala se tak kuriozitou (pochopitelně navíc v limitované sérii). Většinou v kontextu skotských moc nechutnala, ale když se popijí samostatně, tak se jí dá přijít na chuť.

■ **20. října** jsme vyrazili na Vorvaňcon netradičně do Dinoparku ve Vyškově. Užili jsme si 3D kina, robotických i statických dinosaurů. Taky jsme si pak prošli zoo a nevynechali ani dětský koutek. Díky hledání restaurace na oběd jsme poznali i značnou část centra Vyškova. Před návratem jsme ještě zašli do zámecké zahrady a pak hurá do Brna. Naštěstí bylo docela slunečno, i když vedro už rozhodně ne. **Marvin**

Podzimní porada SFK

19. října začíná v Březové porada památná hlavně tím, že všichni Pražáci přijeli vlakem.

Skupina A Pražáků ve složení Jolana a Dáreček vyrazila již okolo poledne, hned potom, co mi Jolana poslala zprávu, že na 6. listopadu zařídila SSSR. Tato skupina pokud vím bez problémů dorazila do Březové, a to tak brzy, že ještě mohli zajít do okolních lesů na poslední letošní houby.

Skupina B, Jiřina Vorlová, Pagi a já se v půl čtvrté v Holešovicích dobýváme do narvaného zpožděného EC rychlíku. Ač jsme pak jeli místy až sto šedesát kilometrů rychlostí, nedorazili jsme do České Třebové včas a další spoj nám jel až ve čtvrt na osm. Sedli jsme tedy na rychlík, který sice jede přes Březovou, ale nestaví tam, a protože jsme nenašli záchranou brzdou, přešli jsme až do Letovic, odkud jsme se ale obmyslně vrátili lokálkou. Průvodčího, který to zpočátku nechtěl pochopit, udolal Pagi lekcí mimické asertivity.

Spupina C Zira, Ritchie a Jakub Marek vyráží z Prahy až okolo půl šesté. Také zažili nějaká zpoždění, ale bez fatálních následků.

Skupina D, Peťo Pavelko a Lucas, současný předseda ČS Fandomu v ČR, přijíždějí až v sobotu na oběd.

Když naše promrzlá a ucabrtaná skupinka dorazila do příjemně vytopené Pohody, čekali nás již Opaváci (Hanka Pěchulka, Pavel Stanke, Veronika, Markéta), Viktor Dražný Uničovský, Franta Moravec (stále skoro místní), Lenka Turečková, Martin Koutný a Slavoj Ševců.

Později ještě dorazil brněnský radní Pavel Mikuláščík a zástupce mnoha (líných) ostravských klubů Standa Otava. Ten mi sdělil, že se po mnoha letech zase vrátil k SF aktivitě Aleš Koval a pomůže s chystaným Parconem/Polconem.

Po krátké resuscitaci Frantovým Nezapomenutelným Gulášem jsme se ubytovali a pak začlenili do družné zábavy. Někdo k mariáši, jiný u piva a klobása. Já se věnoval hlavně novým nadějším fandomu Veronice a Markétě. Už měly svůj pořad na Festivalu Fantazie :-)

Večer utekl tak rychle, že jsme ani nedělali poradu před poradou a program jsem nadržal až někdy před snídaní.

Se začátkem porady se příliš nespěchalo, bylo nás dost málo a co bylo třeba, se projednávalo v zainteresovaných kroužcích. Mezitím ještě dorazil zástupce brněnského AF 167 Mirek Dvořák s Drahou. Dovezl letošní Mloky a Základnu 9 a spolu s produkcí Laseru tak vytvořili malé knihkupectví s velmi příznivými cenami, které pomohly vyvážit náklady na drahou dopravu do Březové.

Okolo oběda jsme se dočkali Peti Pavelka, Lucase a později dorazila ještě Danaí.

Vedle obvyklých procedurálních bodů Porady byla nejdůležitější volba pětičlenné rady, kde jsme měli dokonce šest kandidátů. Jedinou změnou ale bylo, že místo již nekandidujícího Martina Koutného zaujala Jiřina Vorlová. Jakub Marek zatím zůstává v kádrové rezervě.

Po výběrném obědě pak Peťo Pavelko, Jolana a Zira poreferovali o československé účasti na Euroconu, Lucas a Standa Otava o přípravách Parconu a československo-polské euro-

konference v Těšíně, Jiřina Vorlové o CKČ, podrobněji v zápisu na straně 10.

Po skončení jednání se ještě vybírala nejhodnější banka pro účet fandomu a v elektronických médiích sblěžší členové rady a přítomní odborníci radili o (ne)fungování domény Fandom.cz, takže lze doufat, že se to konečně pohne.

To a volbu Jiřiny, která doufám zvýší akceschopnost rady alespoň tím, že bude vymáhat splnění slibů, ke kterým se radní a ostatní fanoušci dobrovolně zavázali, považuji za hlavní přínost této poněkud skromnější Porady.

Odpoledne se schůzování opět změnilo v tradiční směs karbanu, přátelského popovídání a vzpomínání, obchodu a listování v Dárečkových fotoalbech.

Další (Jarní) porada bude **25.-27. dubna 2008**, už se těším a doufám, že se budu moci zdržet do neděle.

● **22. října** v RUR jen krátce, Filipovi se sešlo hodně práce s možností svést se do Pyšel autem. Uvidíme se zítra na RUR.

● **23. října** v KJV v restauraci Červená cibule zahájil Egon program slavnostním přijetím Richarda Šusty do řad klubu. Egon pravil, že RŠ byl přijat jednohlasně, a my si dovodili, že ten hlas byl jeho. Hezká ukázka fungující demokracie v praxi.

Pak začala přednáška Jany Jůzlové o cestě po Indii, od častů Lukáše Doubravy nepamatuji tak dlouhou a s takovým zájmem vyslechnutou přednášku, více o ní v recenzi knihy „Tři ženy v Indii“. Na závěr přednášky Jana vystoupila ještě jako modelka a předvedla nám několik modelů originálního indického oblečení. Škoda, že jsem trochu pospíchal a odjel jsem s Richardem Klíčnickem a Klárou. Richard nás vyklopil u Anděla a veškeré spoje nám pak tak skvěle navazovaly, že jsme byli doma v době, kdy Richard ještě hledal místo na zaparkování.

● **25. října** navzdory začínajícímu FFS v Kraku docela plno, asi se již rozkřiklo, že jde o poslední den Krakatitu a až se jednou kavárna otevře, půjde již o kuřáckou nálevnu U Netopejra. :-)

■ **27. října** jsme slavili Halloween. Účastníci: já, A+A, HT, Pet, Pišky, Victor a v neposlední řadě Závís + stejný počet dýní velikosti hlavy slůněte. Události lze shrnout: dlabání a dlabání a zase dlabání, občas proloženo plkáním. Umělecky ztvárněné dýně byly průběžně vynášeny do předzahrádky, kde osvětlovaly čerstvě rozkopaný chodník.

Marvin

● **27. října** jsme se s Jolanou vypravili obhlédnout právě přestavěnou rezidenci Šestajovického barda a zároveň chovnou stanici italských chrtíků Roklinka.

Richard si na nás přichystal mimořádně vypečený test, ale nejspíše přecenil naše možnosti. Přiřadil deseti malým evropským jazykům (albánština, baskičtina, bretonština, esperanto, estonština, grónština, haitská kreolština, holandština, rétorománština, romština) správné ukázky překladu bible se nepodařilo, pokud si vzpomínám, nikomu. Místo obvyklé osmdesátiprocentní úspěšnosti došlo zhruba na poloviční. Já byl obzvláště neúspěšný a měl jsem snad horší výsledek, než kdybych tabulku vyplnil náhodně (což jsem de facto udělal :-).

Nazpět jsme jeli s Vilmou, se kterou jsme domluvili malou párty po křtu Imperium Bohemorum.

● **28. října** následovalo vinné soaré u Peti Pavelka, sešlo se nás opravdu dost. Když jsme dorazili přivítal nás jen Dáreček,

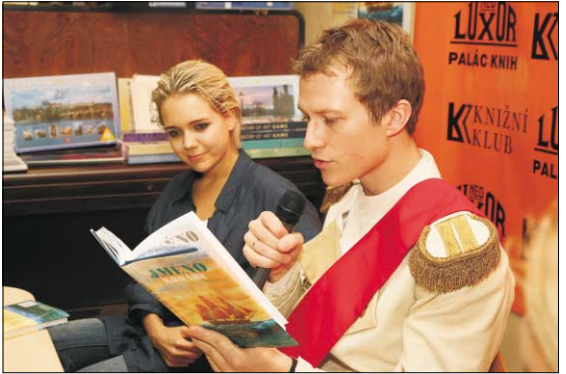
nicméně při odchodu jsme v pokoji zanechali cca dvacet hostů a nepočítaně lvičků.

● **30. října** úterý nabitě událostmi: odpoledne ve Štefánikově hvězdárně křest knihy *Hvězdy, planety, magnety* autorů Petra Kulhána a Jakuba Rozehnal. Potkal jsem tam Janu Sajnerovou a Majka ze Středečnicků, mám dojem, že ho Kulhánek učil.

Ilustrátor knihy I. Havlíček, JR, PK a M. Grün (foto MF)

Jen tak tak jsem se stihnul přesunout na křest knihy Pavla Renčina *Jméno korábu*. Autor si k němu pozval Lucii Vondráčkovou, mně dosud neznámou, jakoby umělohmotnou hvězdičku, a sám si oblékl admirálskou uniformu. Více vám nepovím, jen jsem od Jany Jůzlové vyzvedl recenzní výtisk a spěchal ke Kalichu.

Lucie Vondráčková a Pavel Renčín (foto Jovan Dezort)

Tam již dleli Honza Poláček a Richard Podaný, se kterými jsme v družné debatě vyčkali Honzy Vaňka jr. a Ondřeje Müller. Ondřeje vytočilo Rowlingové odhalení, že Brumbál je gay. Napsal před časem v anketě o HP, že jeho nejoblíbenější postavou je Brumbál. Teď se obával, aby to někdo nebral jako jeho *coming out*. Nás ostatní spíše pobavila autorčina úporná snaha o plavbu v hlavním politicko-korektním řečišti, a divili jsme se, že v HP není žádný vozíčkář a nikdo tam nebojuje za vydry a tulení mláďata. RIP očekává, že při oblíbě HP bude za pár let brumbál dalším synonymem gaye. Ondřej mi donesl Imperium Bohemorum, musím v Interkomu vyhledat, před kolika lety jsem mu dával spojení na zúčastněné autory.

Pak jsme udělali výstavku knih, kterou s sebou ten který vlekl, pověděli, co je na nich zajímavého, a rozešli se domů.

A aby toho nebylo málo, tak v tento den Svatý otec Krhůtů Avatar Ervín Hrych jmenoval Pavla Weigela jedním (ze dvou) krhůtských Věrozvěstů.

● **1. listopadu** po Digifóru v Pakulu najdu v podvečer u Netopejra hlouček ztracenců, kteří asi neuvěřili, že Krakatit skončil. Imperium Bohemorum je již vyprodáno, nevím, zda má takový úspěch, či jen selhala distribuce Albatrosu. Potlachám s Richardem Klíčnikem a Janou, ta jede zítra oslavovat narození Petra Kotrleho, já s Michaelou si to bohužel musíme odříct. Snad Petra uvidíme alespoň na Fenixconu.

■ **3. listopadu** navštíven nový pořad v planetáriu Ve stavu beztláče. Divák zde zaregistruje trochu zvláštní myšlenkový oblouk – na začátku je sugestivně zobrazena celková bída a zaostalost lidstva, aby se v závěru označila kosmonautika za blaho pro všechny, včetně třetího světa. V části o budoucnosti sice zpochybní vize ze Star Treku, aby vzápětí nechali pozměněné lidstvo osídlit celou galaxii. Hodně technooptimistické a vzhledem k rozsahu i docela povrchní, ale v přitažlivém kabátě.

Marvin

● **4. listopadu** křtíme v baru hned za divadlem Spejbla a Hurvínka jejich komiks Šmankote. Paní Štáchová (které Netopejra stále komolí jméno, ani měl mluvidla podvědomně nastavená na Špejblova) nás pozvala na premiéru představení *Žeryk padá vzhůru* (o tom, jak se Žeryk dostal do vyšších sfér a stal se českým prezidentem). S kmotrem Ivem Šmoldasem jsme se shodli, že by to nebyla špatná volba, ale pro smutný konec scénáře by s tím asi nesouhlasil Žeryk.

● **5. listopadu** SSSR, přišlo nějak méně omladiny, nicméně skutečné rarity jako JWP, Honza Hlavička, Ivan Kmínek, Ivo Železný, Franta Novotný přemohli lenost, choroby, práci, rodinu a co já vím co ještě a dorazily.

■ **7. listopadu** jsme nastoupili do Nekonečné tramvaje, abychom se zúčastnili vernisáže komiksových stripů v galerijní tramvaji. Přítomen byl i autor Vhrsti, který uvedl, že výstava má značný ohlas u nich v Plzni (všichni mu píšou, proč je to až v Brně). Lze očekávat, že stripy budou mít u cestující veřejnosti slušný ohlas.

Marvin

● **8. listopadu** uvádí Talpress ve své provozovně v Řeznické nový cider. Já toho využil ke schůzce s Honzou Poláčkem, ten zase s Honzou Kropáčkem, a všichni jsme se těšili z přítomnosti Honzy Kantůrka a jeho vyprávění, jak na chalupě bojuje s kunami. Pak se ještě objevil Lucas, ale to jsem již byl na odchodu.

● **10. listopadu** odpoledne se vydávám na VictorianCon. Po strastiplné cestě, během níž jsem zažil dvoje zpoždění a musel jsem vyměnit autobus za vlak, abych se do Klánovic vůbec dostal, jsem zjistil, že program je posunutý a že jsem vlastně dorazil včas.

Ještě před Besedou jsem narazil na Silvii Alexis s Jakubem Markem, popovídal si se Sataiem, dověděl se, že má přednášku v duetu s Františkou Vrbenskou, na kterou se ještě čeká...

V baru jsem si dal vynikající čokoládu se zmrzlinou a šlehačkou, abych neměl problém s objednávkou a konzumací, až se vyvalí dav z promítacího sálu, kde běžel tuším Dokonalý trik, ale kupodivu nával se nekonal, v sále bylo asi třetec fa-

noušků spolu s těmi u baru a několika hráči LARPU v místnosti, kterou jsem nehledal, odhaduji, že zde nebylo víc než šedesát návštěvníků. Co také čekat, propagace conu byla vskutku minimální, ani do Interkomu se nedostala žádná upoutávka.

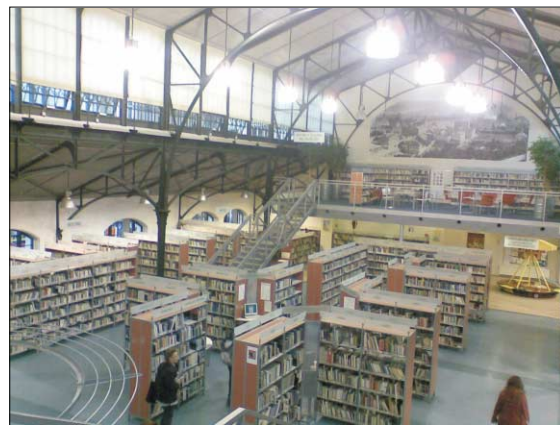
Zpáteční cesta s Leonardem Medkem byla příjemná, neztrácel hlavu, když já se dobýval do hospody místo do sousedního nádraží, společně jsme se i ujistili, které nástupiště je určeno vlakům do Prahy a na kterém jsem před třemi hodinami vystoupil, a pak nás již čekala pohodlná cesta luxusním, vyhřátým a necukavým patrovým vlakem zpět na Masaryčku.

● **12. listopadu** jsme s Vilmou a Viktorem Janišem řešili otázku křestního večírku Imperia Bohemorum. Z původní středy jsme přešli na pátek, abychom se ustálili na neděli.

Rozeslal jsem pozvánky a vydal se do RUR, poděkoval jsem Filipovi za bleskově (a bez odmítnutí) dodané Dogma, on nás seznámil s produkcí tohoto týdne, ale dobře to dopadlo, nedošlo k žádnému nákupu, i když ta tlustá kniha příběhů ze světa Sherlocka Holmese byla vzhledem k doznívající atmosféře VictorianConu docela lákavá.

Pak dorazila obětavá Jiřina s hrozivě plným rancem a začala rozdávat romány ČKČ, další porotcovský rok začal.

Zdeněk Rampas

Coniáš (pokr. ze str. 1)

Přišla se podívat další čtenářka, která si byla v knihovně zrovna půjčit knížky, a tu jsme si odchytili. Knížek měla celou náruč. První pojednávala o zlozvycích psů – ta byla pro mamku. Sama si půjčila tři bichle od Karla Hynka Máchy. Ptal jsem se, jestli jako povinnou četbu. Ale ne! Probírají Máchu ve škole – a zajímá ji. Takže sláva, knihovny fungují – a setkání se čtenáři nebylo vůbec marné. Velmi příjemné bylo, zejména čaj byl dobře vyluhován.

A ještě se objevil jeden mladý muž se svou dívkou. Onen hoch bude studovat žurnalistiku a chtěl se dovědět, jak se stát slavným. Tak jsme ho ubezpečili, že je na správném místě...

Jo, bylo to správné místo a správná věc, co na Smíchově zpunktoval Míla Linc. Díkajz! A příští rok se příjdu podívat zase.

Psáno pro Interkom a Sarden

Jan Kovanic

Taurcon 2005

Cesta tří poutníků aneb jak jsem k tomu vlastně přišla

Co se týče conů, jsem zelenáč. Z hlediska účasti toho mám za sebou tolik co právě se klubající mládě vetřelce (i když nejsem tak slizká), zato však (stejně jako onen neodbytný odporný...) mám fúru odhodlání stát se conovým profíkem (i když... on stojí o uznání úplně někde jinde).

Ono zatím není čím se chlubit. Nastartovalo mě setkání s A.J. Robinsonem (pro neznalé: hercem Garaka ze série Star Trek – DS9), který k nám zavítal v roce 2004. Ve stejném roce následoval jeden den na Festivalu Fantazie v Chotěboři, kam jsme se vydaly s kamarádkou, ale bohužel nemohly zůstat déle. Pokračovalo to už jen (nikoli conem) prosincovým setkáním se členy CZ Kontinua (pro neznalé: Star Trek fan klubu).

Rok 2005 byl bohatší o Pragocon, kde se mi líbilo tak moc, že jsem si odtamtud vezla sedm knih, které jsem tam stihla nakoupit, a devětatřicítku horečku, o kterou jsem se mimochodem vůbec neprosila. Ale i tak to bylo naprosto dokonalé.

Plán na návštěvu Festivalu Fantazie 2005 ztroskotal na tom, že jsem si těsně před ním našla novou práci (o kterou jsem se také neprosila, ale co má chudák sciifista dělat, když má hlad), přičemž mi bylo okamžitě sděleno, že mám smůlu, nikam nepojedu, protože do července toho nenadělám tolik, abych si zasloužila dovolenou.

I proklela jsem svoje zaměstnavatele, pro jistotu seslala kletbu i na jejich děti a jala se přemýšlet o tom, kam bych letos ještě mohla jet.

Druhého poutníka pro cestu na Taurcon jsem poznala tady: <http://www.fantasy-scifi.net/>, respektive v Čítárně pod jménem Hanina Nera Veselá.

Tak tedy: Nera mě zaujala svou originální, temnou a drsnější tvorbou (i když ona říká, že má raději fantasy), kterou moje morbidní já hltalo plnými doušky, přičemž jsem zjistila, že ona jen píše o tom, co je prostou podstatou mé existence (tohle prosím nikde neříkejte, doma mě mají za hodnou a normální).

Mělo to pokračování.

Během léta se stala ještě jedna prima věc, a sice H.R. Giger (pro neznalé: otec vetřelce – odtud ta zmínka o onom tvorečkovi na začátku) měl v Praze v Technickém muzeu výstavu. Poprvé jsem na ní jela s kamarádkami, které znám už nějakých deset let (jedna je naším třetím poutníkem) a o kterých jsem si fakt nemyslela, že to vezmou stejně jako já, tedy úplně v pohodě (později jedna z nich prohlásila, že je to první výstava po jejímž zhlédnutí se jí chce zvracet), což ve mně zanechalo jen lehký pocit mrazení v zádech.

Mně bylo dobře.

Výstava skončila, odjely jsme domů, ale ještě téhož dne jsem zavítala do Čítárny a svěřila se se svými dojmy. Hned vzápětí jsme se s Nerou domluvily (ona měla za sebou též jedno zhlédnutí výstavy), že pojedeme zase.

A tak jsme jely a musím říct, že se mi tam líbilo ještě víc než poprvé. Kromě toho Nera říkala, že obrazy jsou nabitý pozitivní

energii, s čímž jsem musela souhlasit, protože jsem se na výstavě cítila opravdu dobře (už zase).

Poznámka pro zmatené čtenáře:

Pokud máte už delší dobu dojem, že jaksi nemluvíme k tématu, tedy k Taurconu, máte pravdu.

Pokračování:

Dne 3. září Léta Páně 2005 nastal onen očekávaný den odjezdu do Nymburka, kde se Taurcon konal.

Poznámka pro stále ještě trochu zmatené čtenáře:

Pokud si teď myslíte, že už k tématu mluvit budu, nemýlíte se.

Sraz byl u Anděla v metru ve čtvrt na osm. Jenomže tam jsme já a Martina (náš třetí poutník, se kterým jsem se seznámila na škole v přírodě v šesté třídě jen díky tomu, že nás učitelka vyhodila z karnevalu. Neměly jsme masky a fakt, že chceme jít samy za sebe, jaksi neprošel, takže nás odtamtud vyhodili a my je celé dvě hodiny ukrutně pomlouvaly).

Ehm... kde jsem to přestala? Jo, musely jsme tam teprve dojet.

Vstávání v pět trochu zabořilo, ale při pomýšlení na to, co mě čeká, jsem vyskočila z postele, dala si rozcvičku (kecám, ráno sotva chodím, natož abych cvičila). Tedy, dala jsem si čaj a sušenky a vyrazila na autobus. Martina se ke mně přidala o pár stanic dál, už nám nic nestálo v cestě.

U Anděla jsme se našly a po krátkém seznámení (Nery s Martinou a Martiny s Nerou) jsme se vydaly na vlak odjíždějící v osm z Hlavního nádraží.

Ve vlaku bylo celkem plno (to, že za stejným cílem jede ještě někdo, mě nenapadlo). První metry na trati byly za námi, odpočet času započal. Asi tak po pětáctřiceti minutách jsme vystoupily. Stály jsme na nástupišti a rozhlížely se kolem.

„Kam teď,“ povídá jedna.

„Asi tam, je to tři minuty cesty od nádraží,“ povídá druhá (tak nějak to asi bylo).

Už už jsme se vydaly oním směrem, když tu nás uhodila do očí tabule se skutečným názvem místa, kde jsme se nacházely: *Lysá nad Labem*. Zmatek vystřídal zděšení, vlak se chystal k odjezdu. Jak k té drobné chyboce vlastně došlo, jsme zjistily zanedlouho. Stopky, které měřily čas naší cesty, nepočítaly se zpožděním na trati. No nic, řekly jsme si a nenápadně zalezly zpět do vlaku. Protože by to působilo tak trochu trapně, raději jsme se ani nevrátily do kupé. Zbytek cesty jsme prostály u dveří.

Kdybychom nevěděly, kudy se přesně vydat, řekly jsme si, že budeme následovat meč, elfa nebo cokoli, co nepřipomíná tento svět. Ani ve snu by nás nenapadlo, že z vlaku s námi vystoupí i jeden hrdý držitel meče, kterého jsme tiše (za hlasitého smíchu) a nenápadně (přímou za ním, bez jakékoli snahy se ukrýt) následovaly až k místu konání conu.

U registrace jsme dostaly pokoj v desátém patře (o tom, že nejede výtah, jsme nevěděly) a já navíc dostala na starost klíč od pokoje (asi proto, že vypadám opravdu odpovědně, o čemž bych pochybovala, ale onomu laskavému mladíkovi jsem to raději neřekla).

Naše víkendová pohoda mohla začít.

K smrti vyčerpané z nekonečného stoupání jsme se doplazily do pokoje, kde jsme si oddechly, udělaly pár fotek na důkaz naší návštěvy, prohlédly program a chvíli kecaly na balkóně.

A pak už to šlo ráz na ráz.

Stihly jsme konec přednášky *Miloše Ferka o poslední zemi v Evropě, která přijala křesťanství* (nevěděla jsem, že to byla Litva), o bozích a bohyních, mýtech a mytologii. Paráda!

Poté nás *Slavoj Ševců* zasvětil do umění nadávek a urážek, které jsou mi vcelku vlastní, však coby slušná dívka jich neuzívám (asi mi to nevěříte, a dobře děláte).

V čajovně jsme poseděly při literárním workshopu a minimálně já se hrozila toho co mě čeká příští rok. Rozhodly jsme se s Haninou, že tohoto bobříka odvahy, protože nechat se rozcupovat na kousky při rozboru svojí přeci tak geniální tvorby jí chce alespoň trochu, bychom si také mohly odnést.

Na přednášku *Egona Čierného* jsme dorazily později, ale minimálně polovinu jsme vyslechly. Musím říct, že *Anglie na počátku našeho letopočtu* byla opravdu zajímavá. Bohužel, já jsem přeci jen spíše scifista a tedy v návratech do minulosti vidím méně kouzla než v cestách tam, kam se člověk ještě nevydal.

Vzhledem k tomu, že jsem ještě nikdy nebyla při vyhlásování výsledků nějaké literární soutěže, a hlavně proto, že Hanina byla přímo přispěvatelkou, zůstaly jsme i na *Stříbřitě lesklý halmochron*.

V davu návštěvníků (bylo nás tam asi deset) se našli hned čtyři soutěžící, z toho dokonce jeden vítěz! Byli jsme svědky například radosti Petry Purketové, která sice přišla později, viděla, a i když nakonec nezvítězila, měla ze šestého místa opravdu upřímnou radost.

Vzhledem k tomu, že atmosféra ve třídách se svými rozličnými vůněmi a uspávacím účinkem mnohdy připomínala vzduch z jiné planety, musel se pozemšťan sem tam občerstvit někde venku. My tři poutnice jsme si vybraly schody před místním bazénem – jezírkem se svou Nessie, kterou bychom v té průzračné vodě (škoda, že to nebylo vyčištěné, vlezla bych tam) stejně neměly možnost spatřit.

Stejně ale věřím, že tam něco žije.

Z rozjímání nad šálkem (hnědým plastickým kelímkem čaje) nás opět vytrhly tóny harfy. Hra obou harfenistek v odpoldních hodinách v čajovně ve mně zanechala pocity blížící se spíše sladkému kómatu, ze kterého bych se nejráději neprobudila, tak se mi to líbilo. Zpěv v čajovně, který prý mnohým vadil, se mi líbil také a oné slečně nezbyvá než pogratulovat.

Slavnostní večer se vyvedl nad veškerá moje očekávání. Před ním nám však ještě velký černý pes Ivany Kuglerové (jehož jméno si bohužel nepamatuji) objednal párky s hořčicí. Tak byl hodný. Ne, abyste se neděsili. On se jen předními tlapy opřel o pult a nechal se krmit od zdejší kantýnské.

Řeči o tom, že na Taurconu je nuda a nic se tam neděje, které jsem slyšela od některých, teď vím, že naprosto nezasvěcených, se mi nepotvrdily, ba právě naopak.

Proběhl křest sbírky povídek v duchu Dračího doupěte pod názvem *Kostky jsou vrženy* a dražba předmětů z korálků, z nichž na mě udělala dojem především piraña proužkatá a čtveřice želv ninja, které si za tři stovky vybojovala kdo jiný než Hanina, která k živým želvám doma prostě musela přidat i ty korálkové.

Naprosto úžasný koncert obou harfenistek Jany Šouflové a Věry Kadeřábkové nás okouzli (jinak se to prostě říct nedá). Trochu přidušené, protože z překrásných tónů harfy jsme ani nedýchaly, jsme odešly ještě před tombolou, do které jsme si nekoupily lístky (snad příště).

Večer završila ohňová šou, která se nám moc a moc líbila.

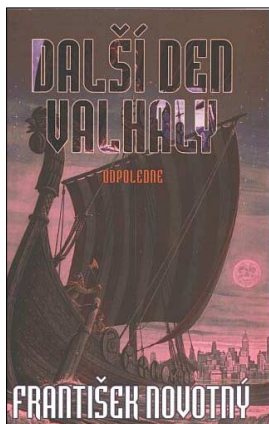
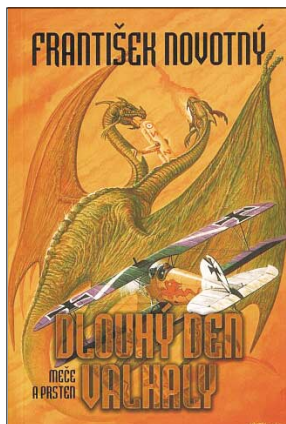
Trochu na nás padla únava, a ač nerady, odebraly jsme se do pokoje, kde jsme za chvíli usnuly.

V neděli nás čekala ještě přednáška *Martina Chlebka o čarodějnických procesech*, na které jsem dávala pozor především já, to abych se vyhnula trapnému incidentu s podivně vypadající hromadou dřeva, kulem a jedním žhářem, které jsem tak často potkávala v minulosti.

Cesta domů (Haniny do Prahy a nás dvou do Příbrami) proběhla v pohodě (ve vlaku na hromadnou jízdenku, v autobuse každá za své).

Už se nemůžu dočkat dalšího Taurconu, tentokráté spojeného s Parconem.

Jana Dvořáčková

Valhala Františka Novotného

je po patnácti letech práce a očekávání na světě a dokonce i na pultech knihkupectví. Nakladatelství Triton před nedávnem vydalo poslední knihu *Konečného dne Valhaly* a druhou knihu *Dlouhého dne Valhaly*. Můžete si tak pořídit všech šest knih eposu v jednotné úpravě.

Velký výbuch smíchu jménem CONiáš

V sobotu 6. 10. hostila Ústřední knihovna v Praze pozoruhodnou akci zaměřenou především (ale nejen) na sci-fi a fantasy. Návštěvníci CONiáše si mohli poslechnout překrásný koncert, pobesedovat s vydavateli a autory, zhlédnout scénický šerm, z něhož se vyklubala humorem jiskřící parodická pohádka, i vyslechnout bezpočet zábavných a zajímavých historek.

CONiáš byl v deset hodin dopoledne zahájen koncertem harfenistky Jany Šouflové ze skupiny Harpavieja. Zazněly převážně irské a skotské skladby, ale i kubánské, bretaňské a moravské písně. Z irských melodií byly nejčastější skladby Turlogha O'Carolana, slepého harfeníka ze 17. století. Jedním z jeho nejznámějších děl je Planxty Drew – melodie složená pro pana Drewa.

Nádherné tóny harfy utichly krátce před jedenáctou a následovala beseda s Vladem Říšou, šéfredaktorem časopisu Ikarie. Původně měl dorazit i Tomáš Němec, šéfredaktor částečně konkurenční Pevnosti, ale nemohl přijít a na vzájemné špičkování a pokládání zákeřných dotazů tedy nedošlo. Přestože musel pan Říša mluvit celou hodinu sám, publikum se rozhodně nenudílo. Nejzajímavější bylo bezpochyby vyprávění o fanatických čtenářích a neodbytných autorech, kteří bohužel někdy postrádají slušnost – ale aspoň se mohou stát vděčným tématem zábavných historek.

Jistý čtenář se před lety cítil velice znechucen proměnou Ikarie, když v rámci změn celého spektra Mladé Fronty přibýly „lifestylové“ barevné stránky. Napsal panu Říšovi velmi našťvaný a urážlivý dopis, v němž vyjádřil naději, že magazín brzy zkrachuje. Změny se ale v časopise neujaly a zůstaly tam jen nakrátko. A tak onen čtenář, když jel později vlakem, viděl mladíka naproti sobě číst Ikarii a divil se, že stále existuje. Neodolal zvědavosti a na příštím nádraží si ji koupil. Když zaregistroval, že se vrátila ke starému osvědčenému schématu, napsal další dopis s tím, že šéfredaktor není „až takový blbec“. Od té doby posílá každý měsíc poštu hodnocení nového čísla. Když se mu nějaká povídka nelíbí, jednoduše ji vytrhne a odešle i s komentářem. Pravděpodobně v tom bude pokračovat až do soudného dne.

V Ikarii se zásadně nevydává pod pseudonymy. Jeden čtenář poslal do redakce své povídky, z nichž některé by se daly otisknout, ale požadoval uvedení pseudonymu Igor Kalašnikov. Redakce mu odpověděla, že je může vydat pouze pod jeho vlastním jménem. Zřejmě to nedokázal pochopit, tak se otištění pod pseudonymem tvrději dožadoval znovu a znovu. Tentokrát už mu byl odeslán „prefabrikovaný“ dopis pro všechny podobné případy – povídky jsou zkrátka příliš dobré pro otištění v tomto skromném nakladatelství... O něco později dorazil do redakce asi pětikilový balík, kde bylo vytištěno přes tisíc kopií toho dopisu s velice našťvaným dovětkem, že tohle mají pro další použití. Od doby, kdy redakce odepsala, jak mu děkuje a je mu zavázána, už se neozval.

Jiný autor poslal do Ikarie asi dvanáct tlustých románů s tím, že by je rád vydal. Redaktor málem zkolaboval už po prvních sto dvaceti stranách. Nakonec je odeslal zpátky s kopií od laskavého „Kalašnikova“.

Jiné druhy problémů se pojí se samotným vydáváním časopisu. Jednou se například stalo, že vyšel s týdenním zpožděním. Získal totiž čtyřstránkovou placenou inzerci (což se prý tak často nestává), jenže ji někdo zapomněl do magazínu vložit! Přišlo se na to, až když se náklad rozvázel po republice. Všech asi 28 000 výtisků se muselo vrátit, rozebrat a po opravě zase svázat.

I takové kuriózní potíže můžete zažít, když pracujete v nakladatelství.

Dalšími hosty byla „dítka drakobijců“ a „otec drakobijců“ – Michael Bronec, zakladatel, majitel a jediný zaměstnanec nakladatelství Straky na vrbě a skupina současných českých autorů sci-fi a fantasy, kteří se prosadili a prosazují právě díky jím vydávaným povídkovým sbírkám nazvaným Drakobijci. Jsou to například Martin D. Antonín (na kontě má mimo jiné román Křivé ostří), Lucie Lukačovičová (Vládcí času) a Pavel Renčín (Nepohádka).

Slovy jednoho z autorů: „Michael Bronec je novodobý obrozenec. V době, kdy se Češi neprodávali, začal vydávat knížky domácích autorů. Sice bychom se asi prosadili i jinak, ale on má hlavní podíl na tom, že se dnes čeští autoři zase hodně čtou.“

V rámci „Úžasné Zeměplochy“ se nám představil její dvorní překladatel Jan Kantůrek, aby hovořil o své práci i novinkách v Zeměploše a přečetl několik zábavných úryvků týkajících se knihoven a knihovníků (v případě Zeměplochy knihovníka-orangutana).

O svém nakladateli, který vybírá Pratchettovy knihy pro český trh, pravil pan Kantůrek: „To je ten, co to ovoce ze stromu trhá a podává mi ho se slovy: ‚Oloupej to!‘“ Stejně jako publikum, i nakladatel se rozesmál. Smích ostatně provázel celý CONiáš od začátku do konce.

Následovalo losování výherců soutěžního kvízu (nikdo z pěti vylosovaných se však na CONiáš nedostavil) a představení vítězných komiksových stripů (minipříběhů o třech až šesti okénkách) na téma CONiáš, potažmo Koniáš. Některé z prací byly opravdu profesionální, jiným se dostalo uznání především díky věku jejich tvůrců.

Poslední na programu byl uveden scénický šerm v podání skupiny Přátelé pana Mikuláše Dačického z Heslova. Takové vystoupení ale asi nikdo z diváků nečekal! Na pódiu v Malém sále se rozehrála pohádka, hraničící někdy (vlastně skoro neustále) s jiskrnou parodií. Dobrý, ale už velmi starý král Jan chtěl provdat princeznu Krasomilu, aby získal následníka trůnu. Na internetu odpověděl nejprve barbar (který prchnul po šermiřském souboji se zdatnou princeznou) a pak zlý sultán ovládající Sílu, který Krasomilu unesl do svého harému. ↻

Na výzvu „půl království a dceru za její záchranu“ se dostavil Jasoň (už ženatý se Zlatovláskou, ale bral by celé království bez dcery – to vymyslela Zlatovláška, koneckonců byla jeden čas muž... tady zpozorní znalci Cimrmana), jenže neobstál v kontrolním souboji. Králi však doporučil svého bratra Drsoně. Aby Drsoň princeznu našel, vyhledal radu u sestry děda Vševěda (která mluví též jen ve verších). „Milé děti, pomozte mi veršovat, aby

Porada SF klubů (Březová 19.-21. 10. 2007)

Porady se tentokrát zúčastnilo poměrně málo lidí. Ani skupina z Prahy nebyla příliš početná, a hlavně neměla v pátek k dispozici žádné auto, a tak jsme měli možnost si po delší době vyzkoušet tu pochybnou slast cestovat do Březové Českými dráhami. Naše vzpomínky, jakož i citování Jakubových SMS dokumentujících průběh jeho strastiplného putování, zajisté budou následující půlrok oživením fanovského tlachání a plkání na mnoha conech. Rozhodně si je nenechte ujít (to vyprávění ani ty cony :-).

Vlastní porada začala v sobotu vzhledem k nepřítomnosti předsedy Rady později než obvykle, zato úvodní body programu byly zcela tradiční: schválení programu, prezence a vybírání členských příspěvků na další rok, zpráva o činnosti klubů a zpráva o činnosti Rady. Nic z toho se nevyomykalo hlášením z předchozích porad. Kluby více či méně fungují, scházejí se, pořádají různá setkání či literární soutěže, podílejí se na organizaci programových linií velkých conů, prezident a členové Rady plní svěřené úkoly, starají se o databázi klubů a Kdo je kdo, vydávají Interkom, sledují hospodaření a podobně.

Zvláštní pozornost si zaslouží snad jen výzva klubům i jednotlivcům ke kontrole a případné aktualizaci údajů v databázi klubů a hesel v Kdo je kdo, eventuelně přidávání hesel nových. Pokud by jich sešlo dostatek na naplnění brožury, byl by Triton ochoten ji knižně vydat.

Nepříjemnou informací je, že od ledna přestane platit výjimka pro neziskové organizace, takže Fandom bude muset začít vést podvojné účetnictví. S tím souvisí i nutnost založit vlastní bankovní účet; Rada tímto děkuje Slávkovi Ševců, který splnil svůj slib z minulých porad a donesl srovnávací materiály jednotlivých bankovních ústavů, na jejichž základě bude moci Rada posoudit, který z nich se jeví pro Fandom jako nejvhodnější.

Zdeněk Rampas se krátce zmínil i o doméne Fandom.CZ, na níž zatím žádné zajímavosti nejsou, ale přinejmenším by se zde měl objevit rozcestník vedoucí na dosavadní stránky Fandomu, spravované Marvinem.

Před zahájením nominací na Ludvíka a Mloka za zásluhy Rada projednala s Hankou Pěchulovou technické záležitosti ohledně výroby nových figurek, neboť stávající zásoba došla. Písemné nominace na obě ceny přijímá do 31. 1. 2008 Jiřina osobně nebo e-mailem (AQUILA@ALTAR.CZ, AQL@SEZNAM.CZ), případně na konferenci sci-fi klubů na Pandoře. Nominace musí obsahovat tyto údaje: o jakou cenu se jedná, kdo nominuje, ko-ho nominuje a za co. Stejně jako na poradě připomeňme, že Mlok se uděluje za celoživotní zásluhy ve prospěch fandomu nebo SF obecně, a to jedné konkrétní osobě jednou za život, zatímco Ludvík je cena za výrazný počín v kalendářním roce, kterou může získat nejen jednotlivec, ale i právnická osoba nebo kolektiv, třeba i vícekrát za sebou. Přímo na poradě byly vzneseny dvě nominace na Mloka a tři na Ludvíka.

Na Mloka Jiřina za SFK Atair nominuje Pavla Mikuláštku za jeho dlouholetou práci pro fandom i Fandom i v Radě a diplomacii, díky níž dokáže obrousit hrany třenic, tak aby se případné vnitřní spory neodrazily na kvalitě akcí pro řadové fany, a Martin Koutný za SFK Třesk nominuje Františku Vrbenskou za její nevšední píli a ochotu, s jakou přes své osobní i zdravotní problémy přispívá k programu prakticky každého conu a snaží se o popularizaci žánru nejen ve fandomu, ale i mimo něj.

Na Ludvíka Dáreček za SFK Andromeda nominuje web LEGIE.INFO za vedení přehledu české knižní produkce žánru sci-fi a fantasy, Martin Koutný za SFK Třesk organizátory Festivalu Fantazie za uspořádání doposud největšího conu na území ČR při zachování pohody a přátelské atmosféry a Jiřina za SF&F Workshop Městskou knihovnu v Praze za Týden knihoven zaměřený prostřednictvím sci-fi na mládež, jehož vyvrcho-lením byl sobotní CONiáš, zvláště pak Mílu Lince za propojení světa knihovny se světem fanoušků SF a uspořádání workshopu pro začínající autory.

Následovala zpráva o CKČ od administrátorky Jiřiny. Nový ročník se rozbíhá, vyhlášení bylo uveřejněno ve specializovaných časopisech i na různých serverech věnujících se SF. Prv-

mne baba neshnědla!“ Kdo se neklátil smíchů předtím (řekla bych ale, že tak dlouho neodolával nikdo), popadal se za břicho teď. Drsoň měl jít přímo za nosem – tedy, za babiným nosem, který mu čarodějnice tak trochu vypůjčila – a bodnout sultána přímo do srdce, protože jinak je nepřemožitelný.

A tak přichází k sultánovi: „Budeme se spolu bít!“ „Pít? To beru, mám žízeň, že bych se o ni opřel!“ „Ne pít, ale bít se, to je, oč tu běží!“

Sultán nabízí Drsoňovi svůj harém s tím, že on si nechá jen Krasomilu (Drsoň: „A půjčíš mi ji jednou měsíčně?“ Sultán: „Hmm... ne. Manželky se nepůjčují.“ Drsoň: „Tak tedy boj!“). K souboji ale stejně dojde. Slova bohužel nestačí k popsání mnoha vtipných momentů, snad jen mohu dodat, že pohádkový folklor, Cimrman, Hvězdné války, Shakespeare a především obrovská dávka imaginace a humoru je nedostížitelná kombinace.

Drsoň vítězí, sultán klesá se slovy „Já jsem ji nestačil ani zotro... totiž, vzít si za ženu...“ a „Já jsem ji tak miloval!“, Kraso-

mila nastavuje ultimáta („Žádná hospoda. Budeš se starat o děti! Zhubneš! A smrdí ti nohy, budeš si je mýt! A to strniště si oholíš!“) a Drsoň bledne.

„No vidíte, děti,“ říká na závěr bard s loutnou, „Krasomila a Drsoň se vzali, království má následníka a zlý sultán byl poražen – no dopadlo to celé výborně, ne? A to jen díky vám, milé děti, že jste tak hezky pomohly princí Drsoňovi veršovati!“ A z osmdesáti procent dospělých publikum se válelo smíchy, a pokud neumělo na akutní záchvat chuchotu, váli se dodnes.

Program CONiáše byl tedy vskutku pestrý – ani minutu se u něj člověk nenudil, ať už šlo o krásný koncert, vyprávění o vydávání časopisu i pořádání literárních soutěží, historky z „literárního zákulisí“, čtení ze Zeměplochy nebo závěrečnou parodickou pohádku. Zbývá jen doufat, že i příští rok se (a nejen během Týdne knihoven) dočkáme něčeho podobného.

Julie Nováková

ní příspěvky se začínají scházet. Uzávěrka soutěže je 30. listopadu.

Ještě před obědem dorazil Peťo Pavelko s Lucasem a byl dohodnut termín a místo konání jarní porady: 25.-27. 4. 2008 opět v Březové.

Na podzimní poradě po obědě vždy probíhají volby Rady, jinak tomu bylo i letos. Staronovou revizorkou byla schválena Jolana Čermáková. Z dosavadních členů Rady složil svou funkci Martin Koutný, novými kandidáty se stala Jiřina Vorlová a Jakub Marek. Na poradě bylo přítomno 19 klubů z 31 platících, při odpoledním hlasování se sešlo 18 platných hlasovacích lístků. Pagi (Petr Holan) získal plný počet 18 hlasů, Darth Zira (Scarlett Rauschgoldová) 17, Lucas (Lukáš Špulák) 15, Jiřina Vorlová 12, Jakub Marek 11 hlasů. Prvních pět jmenovaných tedy tvoří novou Radu, ta si jako svého předsedu opět zvolila Lucase.

Peťo za pomoci Jolanina doplňování celkem obšírně poreferoval o průběhu Euroconu. Ten byl komornějšího rázu s účastí 200 až 500 osob, podle toho, z kterého informačního zdroje se čerpá a z jakého úhlu pohledu se nahlíží. Ačkoliv jako Československý Fandom děláme dost věcí, v Evropě a ve světě se o nás moc neví, což je škoda. To potvrdila i Zira vzpomínkou na zahraniční cony, jichž se zúčastnila ona. Mnohé naše akce mají vyšší úroveň než Eurocon, nejsme na tom špatně, ale musíme se zviditelnit.

Na Euroconu se při rozhodování o různých cenách jednání účastní z každé země dva hlasující a jeden zástupce s hlasem poradním. Peťo by rád změnil dosavadní systém nominací na evropské ceny, tak aby byly podávány předem a mohlo se z nich zodpovědně vybírat, ne jako dnes, kdy jsou nominace podávány až na Euroconu a na představení nominovaných není žádný čas. Letos se totiž stalo, že Ukrajinci nominovali na nejlepší evropský časopis Pevnost, kdyby o tom věděla česká a slovenská delegace předem, pravděpodobně bychom získali o jedno ocenění navíc, takhle se hlasy roztržily, když z naší strany byl nominován Magazín H&SF. Nejlepším evropským překladatelem byl jmenován Richard Podany, cenu Encouragement Awards získala Lucka Lukačovičová. Na základě dosavadních zkušeností Rada pověřila Peťu prezentací ČS Fandomu ve státech Evropy, případně i jinde ve světě.

Nominace pro ceny na Euroconu budou podobně jako nominace na Mloka a Ludvíka shromažďovány do konce ledna 2008 a o konkrétních kandidátech rozhodne Jarní porada.

Parcon 2008 v Plzni získal status Eurokonference, čili po Euroconu druhého doporučeného conu. To s sebou nese i určité závazky, především program alespoň zčásti tlumočený do angličtiny, eventuálně jiného jazyka.

Příští Eurocon se bude konat v květnu v Moskvě. Pro účastníky je k dispozici balíček za 250 EUR, našinec dále musí počítat s výdajem 10 000 Kč za letenku a 1 500 Kč za vízum. V roce 2009 bude Eurocon v březnu v Itálii. Protože Eurocon se v evropském měřítku jmenuje kde co, bude od příštího roku hlavní evropský con nést název Eurocon SF.

Na Peťu navázal Lucas zprávou o přípravách Parconu 2008 v Plzni. Parcon oficiálně pořádá Československý Fandom v ČR. Vzhledem k tomu, že Parcon získal status evropsky

významného conu, je šance na získání grantu. K tomu je ovšem potřeba projekt a nezbytnou podmínkou je vedení oficiálního účetnictví a existence vlastního bankovního účtu, což je nutné vzhledem k legislativním změnám od 1. 1. 2008 zařídit tak jako tak. Smlouva na pronájem prostor je zajištěna, probíhá příprava programu pod vedením Martina Šusta. Hlavním hostem by měl být China Miéville. Stránky budou zřízeny na www.parcon.fandom.cz, přihlášky budou přijímány od 1. prosince. Kouření bude povoleno jen v otevřených prostranstvích, což znamená vyjít si na posezení do přilehlé zahrádky. V přízemí jsou bezbariérové výtahy. Vstupné se plánuje cca 350 Kč, ubytování je kolem 150 Kč za osobu a noc v luxusní koleji či internátu. Spacáky organizátoři zajišťovat nebudou, ale nebude problém si zaplatit jeden pokoj, kam se dalších několik lidí na zem ve spacáku v pohodě vejde.

Po zprávě o Parconu 2008 následovala debata o Parconu 2009. V průběhu poslední doby se diskutovalo o spolupráci s Poláky. Byla by to zajímavá akce, nicméně uskutečnitelná pouze za předpokladu místa konání Polconu v oblasti Těšín-Katovice. V Polsku však proběhla jednání, která toto pro rok 2009 zavrhl, s odkladem na rok 2010. Porada by sice nyní měla rozhodnout o místě konání Parconu 2009, ale aby bylo všem formalitám učiněno zadost, budou do 31. 1. 2008 přijímány kandidatury zasláním na konferenci scifi klubů nebo některému členovi Rady, který přeposlání na konferenci zajistí. Na jarní poradě pak proběhne hlasování. Jako první kandidát se přihlásil Československý Fandom v ČR s Parconem 2009 znovu v Plzni. Tím, že by se Parcon zopakoval v týchž protárech, měl by usnadněnou organizaci a pozici pro jednání.

O plánech Polconu v roce 2010 jakožto mezinárodního conu spojeného s Parconem v Těšíně na české i polské straně poreferoval Standa Otava. Termín se předpokládá koncem srpna. Ubytování není problém na české ani polské straně, v obou státech se pohybuje ve srovnatelné cenové relaci, ovšem na polské straně jsou k dispozici levnější koleje Slezské akademie, na české zase dražší hotely, obě části nedaleko sebe, znamená to pouze přejít hranici tvořenou mostem. Celkem je ubytovací kapacita asi 1000 osob. Programově se počítá se zastoupením organizátorů z ČR, Slovenska i Polska. Porada rozhodla, že prezentace a případné schválení proběhne na jarní poradě. Protikandidatury na Parcon 2010 se přijímají (podobně jako pro rok 2009) do konce ledna 2008.

V posledním bodu pod názvem „různé“ se probíral kalendář akcí. Pagi stále aktualizuje svůj kalendář na Pagiserveru, kam vede odkaz ze Sardenu, ovšem s lítostí konstatoval, že komunikace ze strany organizátorů se ztenčila. Jakub předložil vizi kalendáře v podobě mailzinu, v tuto chvíli dokončuje webovou aplikaci, která by měla být k dispozici na doméně Fandom.cz. Cílem je vytvoření centralizovaného databázového kalendáře, do kterého by organizátoři sami vkládali své akce, tak aby se informace o nich sama přezrcadlila na jiné weby. Zdeněk se ještě zmínil o doméně Fandom.cz, která obnáší jak doménu, tak webhosting, ovšem vzhled stránek je třeba naprogramovat.

V 15:05 byla porada oficiálně ukončena.

Zapsala Jiřina „Aquila“ Vorlová

Ako k SF prišli

Peťo Pavelko a Ďuro Maxon:

- **Vy ste zažili „ťažkú socialistickú dobu,“ začiatkov sci-fi klubovania na Slovensku. Ako ste sa medzi scifistov vtedy dostali?**

P: Ja som sa o tom, že existuje nejaký SF klub dozvedel z vtedajšej Smeny na nedeľu, kde bol redaktorom Lubomír Šebesta. A práve on aj viedol prvý bratislavský klub IQ2001. Založili ho ešte na katedre žurnalistiky FFUK v partii s Petrom Uličným a Milošom Ščepkom. Druhý klub v tom čase fungoval v Hydrostave, ten však bol uzavretý pre ľudí zvonka. Spomínaná IQ-dve-tisícjednotka sa nejaký čas orientovala aj na mládež, fungovala pri Dome pionierov a mládeže a vtedy som sa aj ja o tom dozvedel. Vysokoškolákom sa klub viac otvoril v roku 1986, kedy sa presťahoval do klubu ELAM, bol to otvorený klub a fungoval pod Socialistickým zväzom mládeže (SZM). Tie kluby vtedy boli obyčajne buď pod SZM alebo pod Zväzom (Zväz pre spoluprácu s armádou). Výhodou toho bolo, že v tej dobe, keď video nemalo veľa ľudí, práve v týchto organizáciách táto technika bola k dispozícii. A teda sme si mohli premietiť filmy, získané rôznym spôsobom po burzách, či donesené z Rakúska.

- **Tak ste teda podryvali socializmus sledovaním západných filmov a technike patriacej socialistickému zriadeniu...**

P: Nie socializmus, my sme podryvali kapitalizmus, tam sa púšťali veci bez autorských práv, vydávali sa tak isto preklady poviedok...

M: Ja som sa k tomu dostal zase tak, že som robil v tom čase v televízii a vtedy tam robil aj Ivan Chytil, ktorý v Slovenskej televízii založil sci-fi klub, ja som sa hneď prihlásil a tak sme boli v klube dvaja... Vyvíjal som dokonca aj činnosť – robil som taký komiks, ktorý sme potom vyvesili na nástenke v STV, stretávali sme sa v televíznom bufete... Po čase som sa dozvedel, že je aj čosi viac a tak som narazil aj ja na ten Elam, ktorý bol vlastne blízko – na internátoch v Mlynskej doline.

P: Ešte na prírodovedeckých internátoch fungoval zase v tom čase klub Alef. Kluby naozaj vyvíjali aj činnosť navonok, stretávali sme sa každé dva týždne, robili sa rôzne čítania, najviac samozrejme zaujímali premietania filmov...

- **Bolo to teda vtedy v pohode, že ste si nejakú pokútnu zohnali zo západu nejaký film a verejne sa premietal na týchto akciách?**

M: To nebolo pokútne, to fungovalo cez veľmi dobré linky... Ja sa doteraz pamätám, ako som tam videl Terminátora, ktorý bol v angličtine s arabskými titulkami a s arabskými reklamami a k tomu bol ešte ten jednohlaší dabing... Mnohé z tých filmov boli dabované Ondřejom Neffom. Vtedy keď niekto zohnal niečo také, ako nový film, bola to fakt udalosť.

P: Vtedy bol účel SF klubov úplne iný, ako je dnes. Sci-fi vtedy nebola tak dostupná, keď vychádzali knihy, tak vždy po štvrtok ráno stáli rady pred Českou knihou, kam sa privádzali knihy. Ročne keď vyšlo päť dobrých kníh, tak je to veľa. A práve na kluboch sme stretávali ľudí, ktorých baví niečo podobné, vymieňali sme si informácie, niektorí aj tvorili a uverejňovali veci vo fanzinoch – amatérskych časopisoch.... Pamätám sa, že prvé

číslo nášho fanzinu IQ2001 som vytlačil po známosti v tlačiarňach na Bajkalskej ulici za dve fľašky Spišskej borovičky a vyšlo na kriedovom papieri, zviezlo sa to asi popri nejakej štátnej zákazke... Jedna fľaša stála vtedy 44 korún...

M: Vtom čase sme cez fanziny a takéto preklady mali kontakt aj s kvalitnou zahraničnou sci-fi literatúrou a keď po revolúcii začalo vychádzať to množstvo „normálnej“ SF produkcie, tak mnohí boli zhrzení, že čo to za hroznú veci vychádzajú. Boli sme totiž vychovaní tými kvalitnými kusmi, ktoré stálo za to preložiť v tej dobe... Tí ľudia, ktorí to vtedy prekladali, boli ozaj zbehlí v literatúre, takže ten výber bol prirodzene kvalitný.

P: Na kluby chodievali desiatky ľudí a robila sa rôzna činnosť. Pamätám si na veľkú prezentáciu Lynchovho filmu Duna, pred ktorou musel Ďuro Maxon urobiť ešte prednášku, o čom to vlastne bude, aby ľudia ten film pochopili...

M: Áno, film síce bol, ale nikto nepoznal vtedy knihu Duna a ja som ju mal už predtým z Viedne. A mne bolo jasné, že bude treba povedať, že „vo co gou,“ lebo inak ten film nepochopí nikto.

P: Na kluboch bolo v tej dobe tak jedna-dve tretiny aktívnych ľudí a tí sa vždy po dvoch-troch dali dokopy a pripravili nejaký program na schôdzku. Prvá hodina bol program – nejaké čítanie a predstavenie zahraničného spisovateľa, či debata o nejakom fenoméne sci-fi, o vede, či futuristike...

M: Jeden z najznámejších programov boli „Nebezpečné vízie,“ čo bol jeden z mála programov, ktorý si dokonca ľudia na jednom Parcone vyžiadali doslova zreprizovať. V tom programe som predstavil výtvarníkov, ktorí sa venujú fantastike, bolo to premietanie ich obrázkov z diapozitívov, k tomu bol nahratý komentár a ešte k tomu išla aj hudba. Premietané to bolo na Parcone 1989 v Olomouci.

- **Kedy ste začali jazdiť po conoch?**

P: Môj prvý con bol pražský Parcon v roku 1987 a potom som už začal chodiť na ďalšie – zimný Dracon v Brne, ten fungoval od roku 1984... Prvé akcie, ktoré sa robili v Bratislave, boli jednodňové burzy kníh spojené s výstavkou a nejakým programom v zasadačke Slovaftu. Prvá akcia s názvom „con“ bol KOBRACON, teda „Konečne bratislavský con“ niekedy v roku 1988 a rok na to bol prvý Istrocon, nazvaný podľa „Istro-, Duna-ja. V roku 1990 bol veľký porevolučný Parcon v Bratislave, kam došli pozrieť na nás „exotov“ z východného bloku aj fanúšikovia z Ameriky, Belgicka a z kde-kade zo sveta. Ten con vtedy navštívilo ohromných 1.200 účastníkov a zaberá dve sály a výstavnú halu PKO v Bratislave. V tej dobe bola ešte súčasťou conov aj burza a dražba kníh. Istrocon potom skončil v roku 1992, keď boli zrušené niektoré kultúrne akcie po Dubčekovej smrti.

M: Na Slovensku ešte od osemdesiatych rokov existuje Tatracon. Ja som na asi druhom Tatracone mal výstavu obrazov, mal som asi osem obrazov pod pazuchou a prvý som rozbil ešte na Hlavnej stanici v Bratislave... Aj tie prvé bratislavské akcie boli super, manželka Vlada Srpoňa varila guláš a bola pohodová atmosféra... Na Kobracone som mal výstavu obrazov, ktoré som deň predtým vešal do výšky asi dvoch metrov. V noci sa mi potom snívalo, ako všetky padajú, takže som na con išiel s malou dušičkou.

P: Vtedy sa nadšenecky posielali obrazy aj na jednoduché akcie a maliari ako Rotrekl, či Saudek... Pamätám sa, ako sme išli Škodou Forman do Prahy vyzdvihnúť obrazy, ktoré boli nachystané na úrade architekta hlavného mesta Prahy, ktorý je pred hlavnou bránou Pražského hradu. Tam bol všade zakázaný vjazd a nevedeli sme sa tam dostať. Tak sme odchytili policajta na motorke, že ideme vyzdvihnúť materiály pre Bratislavu z Útvartu hlavného architekta mesta Praha. Policajt sadol na motorku a viedol nás cez všetky zákazy hore Malou stranou...

- Ako sa v tom čase na vás pozerali kamaráti - keď vás napríklad volali von a vy ste povedali, že „nie, idem do sci-fi klubu...“ Neboli ste pre nich niečo ako „freaks“ mimo normálneho sveta?

P: Vtedy to možno bolo menej exotické, ako dnes. Pri SZM a Zväzarme existovalo množstvo záujmových krúžkov, vtedy bolo normálne, že nielen deti, či mládež, ale dokonca aj dospelí ľudia navštevovali záujmové kluby a sci-fi kluby boli jedny z nich, popri rádioamatéroch, počítačových kluboch a všetkom to ďalšom.

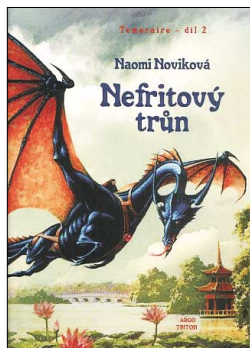
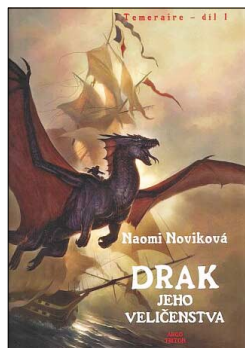
M: Ja som zistil, že som „freak“ vtedy, keď som chcel ísť na VŠVU a ukázal som profesorovi Brunovskému svoju tvorbu. A on mi na to: „Ježiši, Juraj, to nemôžete s týmto ísť na prijímačky, pre nich to je imperialistický paškvil, to nemôžete pre boha ukazovať tým ľuďom, im prinesete nejaké zátišia s vázičkami, ale určite nie toto...“ Tvrdohlavý Ďuri to tam samozrejme aj tak švacol, takže nemal šancu...

- Neboli pri všetkej tej imperialistickej scifistickej činnosti v kluboch problémy s bezpečnosťou?

P: Na kluby chodili všetky možné vrstvy ľudí a chodili tam aj takí, ktorí spolupracovali s ŠTB. O nich sa to zvyčajne aj vedelo a oni tiež nerobili nejaké významnejšie problémy. Okrem toho, oni v podstate boli tiež fanúšikovia, takže tiež chceli vidieť tie filmy a čítať tie preklady...

Diskutoval Ivan Al'akša

Púvodne pripraveno pro časopis Fantázia, redakce děkuje Ivanu Al'akšovi za svolení k přetištění.

Vampires, children of the night

Upír, vampýr, nemrtvý, vampire, strigoi, uppyr - to je jen malý výčet pojmenování, které náleží tak fantastickým bytostem, jakými upíři bezpochyby jsou. Démoni vylézající v noci ze svých temných doupat a sající nevinným obětem krev, aby se sami udrželi naživu, doprovází člověka odnepaměti a zasahují hluboko do naší historie a lidového folklóru.

Co však činí upíry tak zajímavými stvořeními, že se už dávno neodporučeli do říše věčných legend a brázdí našimi životy dodnes? Co dělá filmy jako Underworld, Blade, Dracula a Van Helsing populárními? Proč se chápání upíra rapidně změnilo a stal se z něj téměř romantický hrdina? A vůbec - jak je možné, že se něco děsivého stalo zároveň tak přitažlivým?

Touha po odpovědích na tyto a další otázky dala vzniknout projektu Děti noci, který si klade za cíl zmapovat všechna odvětví výskytu upírů, jako jsou filmy, knihy, počítačové i karetní hry, gothic hudba, anime, historie, folklór a to vše provázat tak, aby vznikla jakási ucelená **Evoluce upířího hororu**. Navíc (po stále čtenějších prosbách) plánujeme se v nejbližší době věnovat také vlkodlakům. Vždyť i oni jsou dětmi noci!

Čtenáři mají skvělou možnost zapojit se prostřednictvím registrace do chodu samotného webu, komentovat články, udílet jim hodnocení, stahovat tisíce tématických obrázků z několika desítek galerií, sledovat filmové trailery či diskutovat s ostatními fanoušky na fóru.

Pokud je vám i toto málo, nabízíme šanci stát se redaktorem největšího webu o upírech na českém internetu. Je k tomu potřeba pouze chuť do práce a znalost upířích reálií. Přitom nezáleží na tom, jestli jednou měsíčně přispějete nějakou svou povídkou/básní (ano, i na to máme speciální rubriku) nebo se rozhodnete publikovat pravidelně.

Jste sympatizanty upírů? Oslovil vás tento text? Pak není nic jednoduššího než nás navštívit na adrese: <http://vampires.mfantasy.cz>

Virimith Stoker

Naomi Noviková

Drak Jeho Veličenstva Nefritový trůn

Po prvním díle ságy Drak Jeho Veličenstva odehrávajícím se v napoleonskými válkami zmitané Evropě se děj Nefritového trůnu přesouvá do Číny, kde se dozvíme o původu dračího hrdiny a o tom, jak se dostal do Evropy, a kde se rovněž bojuje, nejen děly, ale zejména klamem a intrikami.

Vydal Triton ve spolupráci s Argem.

Klubová cena/Cena: 209/289 Kč, 218/298Kč

NEHVĚZDNÝ NEBULVÁR čili čas Dušiček

K památce zesnulých se hrdě hlásí hlavně křesťanství, leč čtenáři Interkomu dobře vědí, že v tomto případě přispěli se svou troškou do mlýna již staří dobří a nyní oblíbení Keltové. V této době, vyznačující se ponurou atmosférou i za bílého dne, a často vším, co nás uvádí do nepříjemností zimy, se mají dít i věci nevidané. Svět lidí a světy ostatní se prolínají. Zlá moc má ke člověku blíž. Tomu je třeba předcházet. Mimo jiné se doporučuje i očištění působící oheň. To neznamená, že by si vystrašený jedinec měl podpálit barák. Stačí svíčka za oknem nebo na stole. Je ale dobré mít plamínek pod dohledem. Náhodné vznícení kuchyně není jako prevence žádoucí. Zlá síla s největší pravděpodobností stejně dorazí, a to navzdory všem opatřením. Můžeme alespoň doufat, že nás tahle nepříjemnost nepostihne zrovna o Dušičkách.

Zatímco si Latinská Amerika užívá svačinek na hřbitovech a cukrových kostlivců, zatímco Spojené státy se baví a tamní dítka dostávají koledu, my objíždíme, uklízíme na hrobech i kolem nich, vijeme věnce, zdobíme, používáme chvoji a zvláštní zálibu máme v papírových chryzantémách.

Hostomice se nacházejí jen kousek od chalupy a ta zase nedaleko Rokycan. I pokládala jsem za slušné vyjet letos i tam. Když už mě osud zanesl tak blízko ke kraji pod Plešivcem, chápala jsem zapálení svíčky jako povinnost vůči zástupu mých předků a příbuzných. Okolí podbrdského městečka se od mých školních let nijak výrazně nezměnilo, jen se jaksi zmenšilo, což bude tím, že já vyrostla, kdežto krajina si udržela tvar. Schválně jsem nás navigovala přes Neumětely, neboť Šemíkův památník jsem zhlédla naposledy kdysi za totáče. A hledala jsem. Marně. Víím, kde místo posledního odpočinku bájněho koníka mělo ležet a ono tam neleželo. Připomínajíc si, že krásnoveské paní Kuntošové se jednou ztratilo úterý, nesla jsem zmizení památníčku statečně. On někde bude. Možná se mnou zalaškoval rozverný koníček – aby po mém odjezdu ve se se zaržál a aby se pak i stavbička vynořila z nicoty nebo kde se schovávala, když nadpřirozeno zkoušelo, co ustojím.

Před světem ukrytá viska Lhotka se choulila při úpatí zalesněného kopce, já zavzpomínala na lesní jezírko, o kterém by J.V. Sládek jistě zapěl básnickou ódu. Měl to ale od Zbiroha

trochu z ruky, tak ho musela potkat jiná inspirace. Brdy na moji maličkost shlížely s laskavostí, kterou člověk, který má tenhle kousek světa rád, pozná a s díky ocení. Kousek odsud by se měly bratřit americké armádní složky s ruským výběrem. Ještě jsem okoukla, zda je deska na hostomickém hrobě rovně, zdali se moji dědové neobraccioj v neklidném věčném spánku. Jestli se jim zdá o radarech, moc pokojného odpočinku si neuzijou.

Zahnala jsem nostalgii, sentiment i vlastenectví a moje myšlení se ihned navrátilo k současnosti. V kabelce jsem něžně chovala brožurku, zaměřenou na úspory energie. Žijeme v éře, která se vyznačuje tím, že výši cen statečně doháníme západ, a elektřina je toho příkladem, takže chceli mít občánek teplíčko, bádá. VÁŠ PORADCE PRO ÚSPORU ENERGIE je dílko úžasné, vydané ve znamení Baumaxu. V úvodu ho zdobí foto samotného generálního ředitele společnosti pro ČR a SR. Pan inženýr se směje moc hezky, možná proto, že má rád kanadské žertíky. Jednotlivé kapitoly se zabývají úsporami všeho možného a mimo jiné i topením. Jako světovou novinku nám předkládá infratopení. Vyčetli jsme, že Baumax tuhle úžasnou věc i nabízí. A na nás od Rokycan pořád moc fouká. Napadlo nás, že panel, který nás bude ohřívát při šedesátiprocentní úspoře, je to pravé.

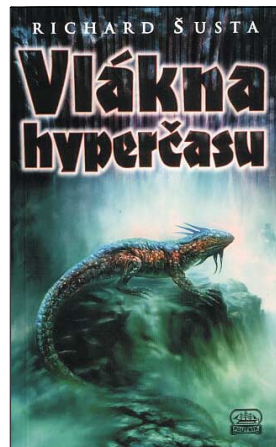
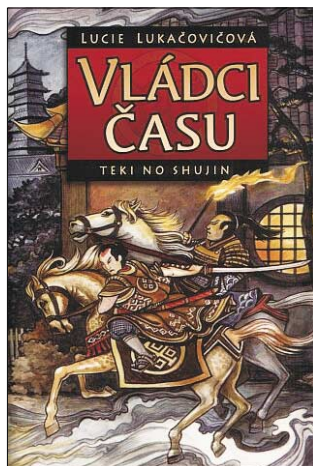
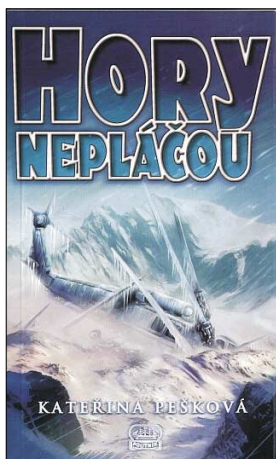
První pokus o koupi jsme učinili v Mostě. V tamním Baumaxu nás pokládali za podivíny. My si to vysvětlili. Copak v Permonikově existuje lokální vytápění? V maxisídlšti? Tam kdyby nabízeli infratopení, třeba i jako novinku, budou lidem pro legraci. A vydali jsme se do Plzně.

Naši cestě nejprve předcházela pokus o spojení skrze mobil. Nezařadilo se. V plzeňském Baumaxu si nechtěli povídat.

Plzeň je tak veliká, až se nestydím přiznat, jak velice mě námáhá pamatovat si jednotlivé orientační body. Možná bývala i pohledné město. Teď fandím Rokycanům. Jsou pohodové a tak trochu ospalé. Připomínají mi Bolku před rozmachem Škodovky.

V plzeňském Baumaxu na nás taky zírali poněkud dezorientovaně. Připadala jsem si jako odporný brouk, který se odkudsi vynořil během právě probíhající rekonstrukce. Díky ní jsem po

Knihy českých autorů v Klubu Julese Vernea

prodejně ušla pár zbytečných kilometrů. Alespoň že personál byl milý a ochotný. V prodejně to bouchalo a pískalo. Nedalo se najít, co jsem potřebovala, natož abych objevila něco pěkného, leč nepotřebného. Jedna moc hodná paní prodavačka se jala řešit záležitost infratopení. Po nějaké té minutě dokonce volala podnikového poradce přes vytápění. On potom rozřal gordický uzel, v němž jsme se ocitli. Příručka, určená pro Rakousko byla nahonem přeložena i do naší mateřštiny, tudíž se na infratopení můžeme leda tak těšit. Pan generální Šulc tohle asi věděl, proto se na začátku brožurky tak velice chechtal. My se ztrapnili jen ve dvou prodejních, ujeli jsme pár desítek kilometrů, plýtvali svůj vlastní čas a tak si uvědomili, že sice patříme do Unie, ale že si nemůžeme zase tak moc vyskakovat. Ty pozoruhodné panely se jmenují Suntherm a já si ještě teď připadám jako mimozemšťan. Radši jsme si přiojednali dřevo – panu generálnímu na vztek.

Doposud jsem podléhala iluzi, že plné nesmyslů jsou hlavně venezuelské telenovely. Nemůžu ale upírat zásluhy našim televizním tvůrcům. Ti se taky převlece snaží. Máme večery, kdy české, obvykle připomělé a vkus likvidující seriály běží souběžně na třech programech. Ať už si vyberu kokoli, můžu s plnou zodpovědností prohlásit, že jedinec, hlásající, že SF je pouhá fantasmagorie, se hluboce mylí. A díky Baumaxu už vím, že fantasmagorie se vyskytují i v informačních brožurkách.

Pak jsem jen tak z rozmaru zkusila hledání na internetu. Pan generální sice podepsal, že infratopení je novinka, ovšem mně se povedlo objevit síť prodejen, která tuhle novinku nabízí po celé republice. Nejradši bych zalezla do kouta a tam se styděla. A já vždycky věřila, že moje myšlení nelze zmanipulovat.

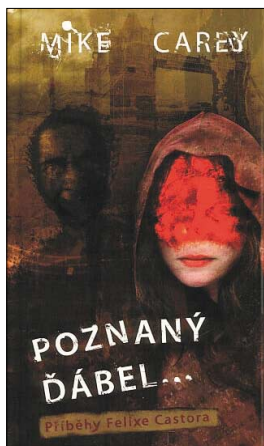
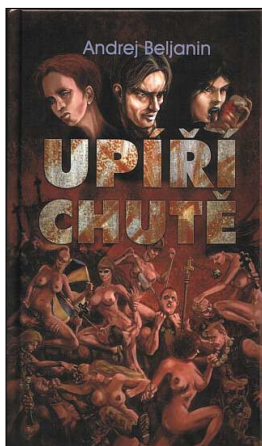
Cestou na chalupu jsem obdivovala deštěm zamžený obzor a listí vybarvené až oči přecházejí. Rozárka dostala párek a pak náramně předla. Zalezla za kamna a bylo jí fajn. A my, unavení putování, jsme z toho vzrůša spali jako Karafiátovi Broučci. Sbírali jsme síly, ale stejně jsme sobotní svěcení nové hasičské Tatry nestihli. Byla to událost, která se konala v městečku Radnice a sešlo se tam hasičů a hasičských aut až oči přecházely. Dokonce byl k vidění vůz s žebříkem, vysokým 34m.

Nová Tatra mě ohromila tím víc, že jsem zcela netechnický typ. Nerozeznám čerpadlo od generátoru. Vzpomínala jsem na krásnoveské, na to, že mají jen pracovní uniformy a ne ty pa-

rádní nemačkové, kterých jsem na radnickém náměstí potkávala bezpočet. Dokonce i v provedení na hasičského mládeňka asi desetiletého. Slušelo mu to moc. Nevím, co bylo největší atrakcí: Stříkačka za šest miliónů, osobně pronesený ministerský projev nebo to kolektivní nadšení pro věc? Radnický zázrak se jmenuje Máňa II. Na jeho koupi přispělo několik sponzorů, za všechny si dovolím jmenovat J. Colorado – Mansfelda a taky pana Šternberka. Pro osobu celoživotně vyznávající zakladatele mladoboleslavské škodovky je každé šlechtické jméno čímsi výjimečným. Proto jsem dodnes neakceptovala šternberské růže na některých radnických stavbách. Pro mne je éra aristokracie cosi hódně minulého. V Radnicích se vyskytují šlechtická jména či znamení a občané se nediví, zatímco já si připadám jako kosmonaut, kterému se zbláznila loď a on se z vesmíru vrátil do dávno uplynulého času.

K Dušičkám patří duchovní prožitek. Vydali jsme se i na Svatohubertskou troubenou mši do kaple sv. Pavla v Líšně. Návštěvníků se sešlo moc. V kostele byla zima, ale zadýchali jsme prostor a nezmrzl nikdo. Tolik lidí v mysliveckém jsem pohromadě v životě neviděla – a ve svatostánku už vůbec ne. Kulturní zážitek jsem si vychutnala. Modlení se konalo rovněž a já zaslala, protože by mě nenapadlo, že v Čechách existuje tolik lidí, kteří znají otčenáš. Ono to s tím ateismem u nás vypadá možná trochu jinak. Spíš než komunistická osvěta utkvělo lidem v hlavě učení Mistra Jana Husa. Zaryté české palice se drží svého přesvědčení, nenechají se vykořisťovat a nehodlají přispívat církvi, protože Čechům je vlastní spíš majetek shromážďovat než podporovat duchovní stav. A s „tím nahore“ si to radši vyřizujeme rovnou, ono je to levnější a nemusíme běhat do kostela. Reformace, protireformace nebo komunismus nám můžou být ukradené, hlavně když nezdraží vepřové a pivo má pěknou pěnu. Já ale obhlížela les. Kolem kaple prý bývala vesnice, kterou pohltil chod dějin, stejně jako tvrz, z níž zbyly jenom nějaké balvany. A nikdo neví, proč se to stalo. Koupala jsem do šera, mezi stromy se objevovala tma i mlžný opar a já přímo cítila doteky dávného věku. Stíny se míhaly a na kraj dopadalo tajemno. Kostel se ukládal ke spánku, který může trvat celý věk. Stavba tady bude stát, dokud se nerozpadne a nezmiří v propasti času stejně, jako lidské šlépěje mizejí pod listím stromů.

Libuše Čermáková

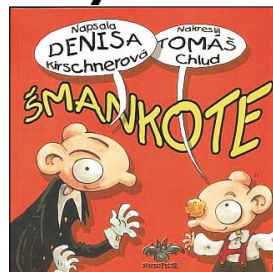

Vše, co byste chtěli vědět o upírech a strašidlech a báli jste se zeptat Nakladatelství Netopejř vydalo dvě pozoruhodné knihy o upírech a ostatních nočních tvorech:

Andrej Beljanin: Upíří chutě Mike Carey: Poznaný dábel

Pokud by vás při čtení rušily děti, spolehlivě je zabavíte originálním komiksem o nových dobrodružstvích dřevěných hrdinů ve dřevácích.

Upíří chutě: 259 Kč
Poznaný dábel: 299 Kč
Šmankote: 149 Kč

Česká SF a F v překladech do francouzštiny

Jistě ne zcela vyčerpávající seznam sestavený podle bibliografické sekce největšího francouzského SF serveru, doplněno z dalších zdrojů.

Uvádíme pouze starší klasiku a z novějších jen díla jednoznačně patřící do žánru, jinak z fantastické a fantastní literatury vycházejí francouzsky občas i další tituly (Michal Ajvaz, Egon Bondy, sebrané spisy Ladislava Klímy atd.).

Knihy:

Jakub ARBES

Le Cerveau de Newton (Newtonův mozek)
Nakl. BOSSARD, edice Veillées de bohème, 1927

Karel ČAPEK

La Fabrique d'absolu (Továrna na absolutno)
Překlad Jean DANES & Jirina DANES
Nakl. NAGEL, edice Les Grands romans étrangers, únor 1945, 208 str.
(Další vydání: nakl. IBOLYA VIRÁG, 1998)

La Guerre des salamandres (Válka s mloky)
Překlad Claudia ANCELOT(ová)
Nakl. MARABOUT – GERARD, edice Bibliotheque marabout – Fantastique, svazek č. 324, 1969. 320 str.

(Další vydání: nakl. IBOLYA VIRÁG, 1996)

R.U.R.

Nakl. Éditions de l'Aube, edice Regards croisés, 1997
Svazek obsahuje tyto hry:
1 – R.U.R. (R.U.R.)
2 – Le Dossier Makropoulos (Věc Makropulos)
3 – La Maladie blanche (Bílá nemoc)

Ivan FOUSTKA

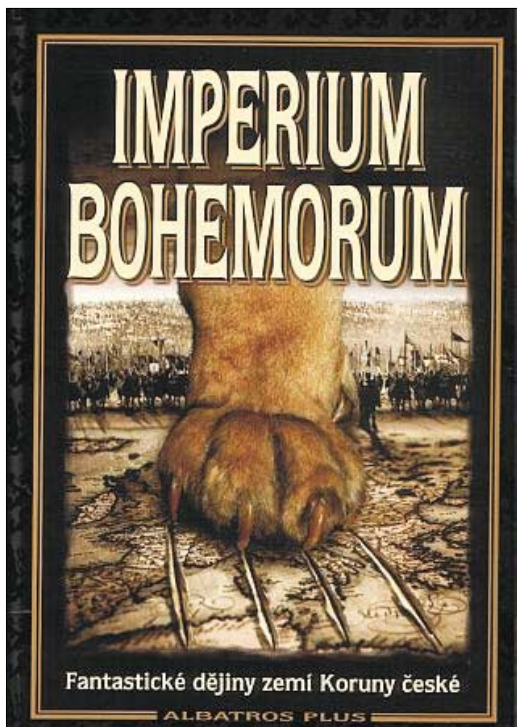
Prisonniers des robots (Vzpouza proti času)
Překlad A. Chany & Vlk, ilustrace François de CONSTANTIN.
Nakl. HATIER-G.-T.-RAGEOT, edice Jeunesse-Poche anticipati-on, svazek č. 16, třetí čtvrtletí 1971. 160 str.

Josef NESVADBA

Le Cerveau d'Einstein (nouvelles insolites) (Einsteinův mozek)
Překlad François KEREL
Nakl. EDITEURS FRANCAIS REUNIS, třetí čtvrtletí 1965. 208 str.

Jan WEISS

La Maison aux mille étages (Dům o tisíci patrech)
Překlad Charles MOISSE & Jan SVOBODA
Nakl. MARABOUT – GERARD, edice Bibliotheque marabout – Géant, svazek č. G266, 1967. 288 str.
(Další vydání: MARABOUT – GERARD, 1974. RENCONTRE, 1970.)

Povídky:

Eva HAUSER(ová)

Les Déchrysalidés (une féerie biopunk) (Vyuklenci (biopunková skazka))
in: KBN (fanzin, název znamená Klaatu Barada Nicto) č. 5, sest. FRANCIS VALERY, říjen 1992
Překlad Richard PODANÝ

Jan HLAVIČKA

Le Touriste (Turista)
in: Antares (revue) č. 17, 1985
Překlad Jan HLAVIČKA & Marcela HLAVIČKA(ová)

Josef NESVADBA

Vampire & Co (Upír Ltd.)
In: Autres mondes, autres mers (antologie), sestavil Darko Suvin. Nakl. Denoël, edice Présence du futur, 1974 strany 138-149.
Překlad Louise Barrala z anglické verze téže antologie polské, rumunské, české, bulharské a ruské SF (Other worlds, other seas, 1970.)

Jan POLÁČEK

Offensive sensorielle (Senzuálně zacilující seance)
in: Utopiae 2002 (antologie), nakl. L'ATALANTE, říjen 2002.
Překlad Claire DUVAL(ová) **-rip-**

Imperium Bohemorum

Fantastické dějiny zemí koruny české

Sbírka deseti původních povídek od deseti známých autorů SF a doslov OM a V. Haškovce, který dává knihu do souvislosti s knihou Neala Fergusonova. Lze jen doufat, že až za pár let -rip- zabloudí zase na podobné stránky, najde tam i větší část českého SF impéria.

Přece by se civilizovaný svět dobrovolně nechodil o Vilmu Kadleckovou, Františka Novotného, Jana Poláčka, Jama Oščádala, Jirku Procházku, a další (které jsem ještě nečetl). Vybral a sestavil Ondřej Müller, vydal Albatros. Cena 319 Kč, 528 stran.

KWARK

7/2007

Duchové všedního dne

kladech nacházíme chybu, kdy se píše o spiritualismu, ačkoli jde evidentně o pouhý spiritismus). Pojem „spiritism“ najdeme v angličtině také, ale je téměř nepoužívaný a až v obsáhlejších slovnících zjistíte, že jde o francouzskou obdobu toho, čemu správný Angličan říká „spiritualism“, a kterou vytvořil Allan Kardec (k němuž se ještě dostaneme).

Toto zmatení jazyků je přesto logické, protože spiritismus ze spiritualismu (tak, jak oba pojmy chápeme v češtině) historicky vychází. Všechno klepání stolkem a držení se za ruce v sešleřelých místnostech je následkem podstatně esoteričtějších snah filosofů, především pak Emanuela Swedenborga a Franze Mesmera. Zatímco evropští filosofové a vědci se zabírali komunikací se záhrobím za účely velmi vznešenými a brali ji především jako způsob zprostředkované komunikace s Bohem a anděly, k tomu, aby se přešlo k záležitostem přízemnějším, třeba citýrovat z hrobu prastrýčka, aby nám sdělil, kde na zahradě zakopal poklad, a ještě spíše udělat ze seancí prosperující odvětví zábavního průmyslu, bylo třeba národa podstatně praktičtějšího, totiž Američanů.

Někoho možná překvapí, že americký, a posléze i evropský spiritismus je kromě jiného i poznámkou pod čarou v dějinách emancipace pohlaví. U zrodu spiritismu v USA stály sestry Kate a Margaret Foxovy, později obviněné z toho, že mají dlouhým cvikem uvolněné klouby u prstů na nohou, kterými při seancích obratně luskají, čímž vzniká ono příznačné „klepání“, jímž mluví duchové zemřelých. Sestrám Foxovým se věřilo natolik, že podle jejich pokynů byly vyslány i nákladné expedice do Arktidy, aby hledaly ztracenou proslulou výpravu sira Johna Franklina. Hvězdou mezi médii byla Cora L. V. Scottová, půvabná a posléze čtyřikrát provdaná esoterička, jejíž vystoupení byla vždy hojně navštěvována, především pánskými publikem. A spiritistické seance se odehrávaly i v Bílém domě, k čemuž manželka Abrahama Lincolna, Mary Toddová Lincolnová, svého chotě patrně donutila hravě: přišli totiž o dva syny již v útlém věku. Tato motivace (promluvit si s milovanými zesnulými) samozřejmě hrála zásadní roli i u mnoha dalších lidí a bylo třeba moc, moc ostud a odhalení, než to většinu lidstva přešlo.

Ženy byly od začátku považovány za spirituálně citlivější, a tudíž vhodnější jako média. A protože se vše odehrávalo v době rodící se emancipace, když se ženy přirozeně nadšeně chápaly jakékoli šance na společenské sebeprosazení, není divu, že spiritismus se stal jedním z důležitých, i když poněkud bizarních předmostí postupujícího hnutí za zrovnoprávnění pohlaví.

Z USA se móda spiritismu velice rychle dostala i do Evropy, a především pak přirozeně do dvou největších mocenských center, Anglie a Francie. Došlo k tomu po roce 1850 a tato móda byla v obou velmocích opravdu všudypřítomná. Mezi osobnostmi viktoriánské doby (a na druhé straně kanálu odpovídající a pestřejší éry druhé republiky, druhého císařství a třetí republiky) se pandemicky rozšířila z hned několika důvodů. Hlavní dva jdou paradoxně jakoby proti sobě, ale přesto se doplňují. Tím prvním je, že ačkoli se to nezdá, mluvíme o době, když se lidé, i když zatím jen ti z elity, začali osvobozovat z ná-

Příběhy z dob, kdy se ještě váhalo, jestli spiritismus není seriózní věda

Dejme nejprve slovo samotným spiritistům, a to těm současným, aby nám řekli, co podle nich spiritismus je (citujeme z webu spiritualism.org.uk):

„Spiritismus je racionální náboženství založené na jistotě, že lidská duše přežívá tělesnou smrt. Tuto jistotu máme díky médii.“ (Musím vysvětlovat, že tu nejsou myšlena média masová?)

Nechme stranou, nakolik cokoli racionálního může být založeno na naprosté jistotě, a zda to neodporuje metodologické zásadě radikálního pochybování, jak ji definoval už Descartes. Každopádně je vidět, že spiritismus si dodnes zachoval ono dráždivé balancování na hraně religiozity a racionality, které tvořilo nemalou část jeho přitažlivosti v dobách jeho největšího rozmachu.

Zabývat se definicemi a poskytovat slovníkové výklady je už dnes skoro hanba, protože každý si může nashromáždit libovolné množství informací prostě tím, že příslušný termín zadá na vyhledávači. Proto bych rád povídání o viktoriánské módě spiritismu pojal spíš jako několik osobních příběhů dodnes známých osobností, jejichž životy spiritismus významně ovlivnil.

Nemůžu se ale rozjet, aniž bych pěci jen do definic mírně zabrousil, protože každý, kdo bude pátrat tímto směrem, narází na jistý problém. Je jím dvojice pojmů: spiritismus a spiritualismus. V češtině jsou oba pojmy ostře rozlišené a všechny slovníky cizích slov vás heslem „spiritismus“ navedou do duchařiny, kdežto heslem „spiritualismus“ do filosofie. Posuďte sami (i když se přiznám, že jsem podle vybral předrevoluční, zřetelně dialekticko-materialisticky orientovaný slovník cizích slov, aby kontrast vynikl ještě víc):

Spiritismus = nevědecká představa o existenci tzv. duchů zemřelých osob a o možnosti spojení s nimi; pokusy o navázání spojení s duchy zemřelých osob.

Spiritualismus = metafyzické učení o vylučnosti duchovna, které jediné je skutečné, zatímco hmota a hmotný svět jsou jen produktem nebo formou projevu duchovna.

Potíž je ovšem v tom, že v angličtině existuje pojem „spiritualism“, který kryje oba české termíny (ano, proto v mnoha pře-

boženské ortodoxie, ať už katolické, nebo protestantské, a čím dál víc se u nich prosazovaly pochybnosti, variantní myšlení a „vícebarevnost“ ve světonázorech. Spiritismus se svým způsobem stal prohlášením neloajality vůči oficiálnímu dogmatu. Jakoby proti tomuto proudu jde to, čím jsme začali, surově řečeno že šlo-li o vzpou, byla to vzpou, která nešla moc daleko a do extrémů. O to, že spiritismus jakoby smiřuje duchovní s racionálním. Dnes se to především tomu, kdo je materialisticky založen, může jevit jako psychologický schůdek pro ty, pro koho by příkřejší rozchod s teismem byl příliš k nesnesení. Ať už je to ale jakkoli, je fakt, že sklon brát spiritismus coby disciplínu snoubící racionální vědecký přístup s možností zůstat přesto pevně na půdě idealismu se tehdy těšil velice působivé podpoře řady skvělých vědců a filosofů.

Tím se dostáváme k první postavě a prvnímu příběhu. Astrofyzik a filosofa Camilla Flammariona jsem nevybral proto, že by se k němu vázala nějak zábavná a poučná historka (ty přijdou až po něm), ale protože to rovněž je, i když se to dnes už tolik neví, jeden z významných raných autorů fantastické literatury (nechte laskavě kolovat jeho monumentální román Konec světa, francouzský protějšek Stapledonových vizí, a zároveň jeden z nejpůsobivějších kdy česky vydaných knižních artefaktů).

Flammarion je krystalicky čirým představitelem školy, která spojuje neúprosně přísnou vědeckou metodologii s čirým spiritualismem. Citujeme z jeho knihy Uranie:

„To, co nazýváme hmotou, rozplyne se, když vědecká analýza chce se toho zmocnit. Ale jako podporu vesmíru a základ všech útvarů nalézáme sílu, pohyb dynamický. Svou vůli mohou Luně překážeti v jejím běhu.

Pohyby každého atomu na naší Zemi jsou matematickým výsledkem étherických vlnění, jež na ní časem přicházejí z hlubin nekonečného prostoru.

Podstatným principem lidského těla je duše. Tělo jest zdánlivé a pomíjející.

Atomy jsou nezničitelné.

Síla, jež uvádí v pohyb atomy a ovládá vesmír, jest nezničitelná.

Duše lidská jest nezničitelná.“

Flammarion (dodnes prosperující francouzské nakladatelství téhož jména se nejmenuje po něm, ale po jeho bratru, který je založil) je jednou z nejvýznamnějších postav astronomie, ačkoli není autorem žádných převratných objevů. Zasloužil se však o rozmach populární astronomie (je jedním z těch, nebýt jichž, nemusela dnes existovat síť veřejných hvězdáren, planetárií a observatoří, jejíž existenci pokládáme za samozřejmou), napsal řadu výběrných popularizačních knih o astronomii a také navrhl jména měsíců Tritonu a Amalthey (na oplátku se zase po něm jmenuje jeden kráter na Měsíci a jeden na Marsu). Asi padesátka jeho knih je zhruba rozdělena na třetiny mezi populárně astronomická díla, fantastická díla, z nichž mnohá (s velkou výjimkou zmíněného Konce světa) jsou ale také dost didaktická a ne moc zábavná, a díla propagující spiritismus (druhé dvě kategorie se poněkud prolínají).

Flammarion, od mládí se zajímající o orientální duchovní nauky a o esoteriku, se o spiritismus zajímal odjakživa, mnohem intenzivněji však ve vyšším věku. Zlé jazyky to zdůvodňují, a bohužel asi dost přesně, tím, že jako vědci staré, encyklopedistické školy mu už tehdy poněkud ujel vlak moderního vývoje a dostal se mimo hlavní proud vědy. Každopádně až do smrti zastával názor, že spiritismus není náboženství, ale věda, která přinese (pokud už dávno nepřinesla) konečný důkaz o existenci posmrtného života. Spiritistickým seancím se oddával po většinu života: na snímku ho vidíme při levitační seanci. Médiem je tu Auguste Politi, jenž se zavázanýma očima nechává levitovat stolek. Flammarion je ten vousatý vpravo.

Flammariona pojilo dlouholeté přátelství s největší postavou francouzského spiritismu. Allan Kardec je právě ten pán, o kterém jsme si řekli, že je tvůrcem kontinentálního termínu spiritismus, oproti angloamerickému „spiritualism“. Hlavně byl ale stejně jako Flammarion protagonistou vědeckého proudu, který stavěl spiritismus do ostré opozice proti jakékoli religiozitě, a který ono vytoužené duchovno hledal nikoli v posvátných textech a víře, ale ve fyzice, někde v prázdném prostoru nehmotných sil mezi atomy. Zvláštní ale je, že to spojoval s některými vlastnostmi, které zpětně bereme na spiritismu jako nejprofláknutější. Například se vlastním jménem jmenoval Hippolyte Léon Denizard Rivail a umělecké jméno mu prý poradil duch jménem Zefiro. Že prý se, říkal pan Zefiro, jedná o jméno jednoho druida, jehož je pan Rivail reinkarnací. Člověk se může divit, proč by měl druid mít typicky bretonské jméno, když se bretonština jako jazyk utvářela dávno po té, co v celé Evropě po druidech zbylo nejvýš tak pár romantizujících a nepěsných ilustrací v knihách. Ale lidé už věřili větším, a hlavně škodlivějším hloupostem, a pošklebky by byly nemravné zvláště v této zemi, kde řada z nás, byť třeba jen na krátkou dobu nedospělosti, uvěřila, že komunismus je nevyhnutelným stádiem vývoje lidstva k lepšímu.

Každopádně Flammarion zůstal pevně přesvědčeným vědeckým spiritistou natrvalo, a byl jím tudíž i v době smrti svého duchovního souputníka Allana Kardeka, nad jehož hrobem na hřbitově Pere Lachaise pronesl smuteční řeč. Groteskní tečkou za osudy obou vědců (a Kardec vědec byl, byl to významný teoretik pedagogiky, Pestalozziho žák) může být fakt, že jejich pařížské hroby jsou dodnes plné květin, jež sem však nosí převážně osmahlí Jihoameričané. Spiritismus totiž prchl z Evropy, kde přežívá v množství opravdu jen stopovém, do Jižní Ameriky. Především v Brazílii má mnoho milionů stoupenců. A i když obyvatel šestého nejsekulárnějšího státu světa, České republiky, jméno Allana Kardeka asi většinou slyší poprvé, jde o nejvydávánějšího francouzského autora v Brazílii, kterému Hugo (jenž mimo chodem také, spolu s Gautierem a dalšími, holdoval spiritismu, bohužel se mi však nepovedlo najít žádnou barvitou historku), Balzac či Verne nesaňají ani po kotníky: Kardekových knih se v Brazílii prodalo přes třicet milionů výtisků.

Vraťme se ale na Britské ostrovy. Protože případ A. C. Doyle se odehrává až v době postviktoriánské, bude logičtější začít příběhem, jenž spadá přímo do doby největší spiritistické módy

ve Británii, po polovině 19. století. Vystupuje v něm zřejmě nejslavnější básnický manželský pár všech dob, Robert Browning a jeho žena, Elizabeth Barrettová Browningová. Elizabeth pět let před seznámením se svým manželem ztratila milovaného bratra, který utonul při nehodě na moři. Ztráta blízkých je jev, který je u lidí propadlých spiritismu coby motivace velmi častý – a v mnohem akutnější podobě se s ním setkáme i u Doylea. Každopádně vztah Browningových ke spiritismu je vzácnou, dobře dokumentovanou příhodou, kdy hlasy ze záhrobí a levitující stolečky málem přivodily manželskou krizi. V roce 1855 totiž do jejich rodinné idylly vletěl Daniel Dunglas Home, spirita a médium skotského původu, údajně schopný neuvěřitelných výkonů levitačních. Kariéru udělal v Americe a nyní, financován tamními spiritistickými spolky, podnikl úspěšné entré do Británie. Home byl vysoký a hubený (trpěl tuberkulózou, avšak zemřel na ni až v osmdesátých letech, dost pozdě, aby významně ovlivnil i Conana Doylea, ke kterému se opravdu, opravdu postupně dostáváme), měl uhrančivý pohled a kaštanové vlasy, při svých produkcích pohyboval předměty na dálku, a přes celou řadu obvinění z podvodu nikdy nebyl odhalen. Jeho schopnost přesvědčovat skeptiky byla proslulá: získal na svou stranu dalšího autora rané fantastiky, lorda Bulwera-Lyttona, socialistu Roberta Owena, především ale ohromoval krhu finančně a mocensky atraktivnější, než jsou literáti: aristokracii, královské evropské dvory. Se svým charismatem tvrdě narazil u Roberta Browninga, který byl na manželčino naléhání přítomen jedné jeho seanci, o níž se pak veřejně vyjádřil velice nelichotivě. Elizabeth Barrettová Browningová naopak byla unesena a nechala se zcela přesvědčit. To se stalo zdrojem neshod v jejich vztahu, ve kterých patrně, jak už to bývá, nemival manžel poslední slovo. Nikoli však proto, že by byl doma pod pantoflem, nebo že by jeho choť byla taková Xantipa. Jejich manželství bylo naopak, až na tuto epizodu, podle všech současníků velmi šťastné. Pravděpodobně se ve sporech krotil proto, že jeho manželka trpěla od mládí, podobně jako médium pan Home, souchoťinami. V manželství sice pookřála natolik, že ve věku 43 let porodila a posléze, za ozdravných pobytů v teplém středomořském klimatu, napsala svá nejskvělejší básnická díla, nicméně posléze jí choroba zase dostihla a ona jí v roce 1861 podlehla. Home ji o zhruba čtvrt století přežil a působil dál jako médium. Robert Browning to velmi brzy nevydržel a navzdory tomu, že by mu to drahá zesnulá manželka patrně moc neschvalovala, už v roce 1864 pocítil potřebu vybit si svou racionalistickou frustraci po svém, posměšnou básní Mr. Sludge, The Medium (volně přeloženo Pan Špína, médium), v níž si z Homa i spiritismu dělá nehoráznou legraci. A když říkám báseň, nemyslím básnička: Mr. Sludge má skoro patnáct set řádků.

Příběh A. C. Doylea začnu citací jiného autora detektivek, mnohem mladšího Johna Mortimera, jehož hrdina, advokát Rumpole, v jedné knize z roku 1981 říká:

„Na spiritismu se nemůžu smířit s představou, že ty miliony mrtvých (v zásvěti už určitě zbyla jenom místa ke stání) v jednom kuse někde čekají, kdy je povolá nějaká stará panna s ta-

bulkou někde v penzionu v Brightonu, a už se ženou a pouštějí se do přihlouplých hovorů o modré barvě nekonečna. Jeden by řekl, že když je mrtvý, bude, když nic jiného, aspoň ušetřen takových otravných společenských událostí.“

Sir Conan Doyle, tvůrce nejracionalnější a nejlogičtější literární postavy všech dob, byl v civilu evidentně jiného názoru. Nicméně na jeho obranu lze říct, že k tomu měl dobré důvody. V jeho životopisu nenajdeme moc precedentů, které by nás vedly přímou čarou k okultismu či čemukoli podobnému, ba naopak, vystudovaný oční lékař a autor detektivek, nakolik lze zjistit, se nikdy neopájel orientální mystikou, nekonvertoval k buddhismu, zkrátka nešel po té pěšince, která ke stolečku v sešeřelé místnosti dovedla řadu jeho současníků. Naopak, po absolvování katolické školy odpadl od víry a stal se agnostikem. V jeho případě šlo o motivaci nejosobnější a nejbolestnější. I když nám tím poněkud vypadáva z viktoriánského historického rámce, zapletl se se spiritismem vlastně až po první světové válce. V roce 1906 mu zemřela manželka Louisa. Ve válce samotné pak ztratil syna Kingsleyho, který byl těžce raněn na Sommē a při rok a půl trvajícím pobytu ve vojenské nemocnici pak dostal tuberkulózu a podlehl jí (jeden by řekl, že souchoťiny a spiritismus mají něco společného). Dále ve válce padl ještě pět dalších blízkých členů jeho rodiny, včetně jeho bratra. Doyle upadl do hlubokých depresí, ze kterých se dostal právě až díky bezvýhradnému přimknutí se ke spiritismu a víře v posmrtný život.

V této souvislosti se jeví jako zajímavé především dvě věci, jednak Doylovo přátelství se slavným americkým kouzelníkem Harrym Houdinim, a pak případ takzvaných Skřítků z Cotingley.

Doylův vztah k Houdinimu nebyl jednoduchý, a to především proto, že slavný spisovatel od války přímo existenčně závisel na víře v média a jejich schopnosti, zatímco Houdini jako profesionální eskamotér viděl spíš profesní stránku věci. Houdini dokonce vypsal nemalou odměnu pro jakékoli médium, které se mu nepovede odhalit coby podvodníka, a řadu spiritistů také odhalil. Zároveň snad, možná aby si nakazil kvetoucí obchod, stále tvrdil, že odhalování podvodníků neznamena, že by v komunikaci s dušemi mrtvých nevěřil. Jen to považuje za jev tak velevzácný, a módu spiritismu za tak rozvinutou, že odhalování podvodníků je při jeho eskamotérských schopnostech vcelku jistý zdroj příjmu.

Doyle až do konce života pevně věřil, že Houdini má magické schopnosti, ale jejich vztah přeci jen poněkud ochladl poté, co Houdini řadu jeho oblíbených médií demaskoval. A ani sám Houdini nedokázal přítele nikdy zcela přesvědčit, že jen provádí šikovné triky.

Mnohem bizarnější bylo Doylovo angažmá v případě Skřítků z Cotingley. Doyle měl za sebou už několik velmi zapálených mediálních tažení, která bychom dnes asi nazvali aktivismem: zapojil se do sporů s britskou justicí ve dvou výrazných případech, kdy byl přesvědčen, že došlo k justičním omylům. Ale zatímco v těchto případech měl podle všeho pravdu, zásah do případu skřítků z Cotingley se mu krutě nevyvedl.

Cottingley je městečko kousek od Bradfordu, kde v roce 1917 dvě sestřenic, šestnáctiletá Elsie Wrightová a desetiletá Frances Griffithsová, vyfotografovaly na trávníku moc roztočilé skřítky velké asi jako morčata, velmi šikézně oblečené, s křídýlky a vůbec.

Protože tehdy všechno šlo poněkud pomaleji, trvalo dva roky, než se o věc více začaly zajímat časopisy a než se díky magazínu Strand do věci vložil Doyle. Výsledkem jeho snah, a hlavně jeho donkichotského boje za to, aby byly snímky skřítek uznány za pravé, byla kniha *The Coming of the Fairies* (Příchod skřítků), vydaná v roce 1922. Doyla od jeho pevné víry ve skřítky neodradilo ani to, že ho několik odborníků na paranormální jevy, vesměs nijak racionalistických skeptiků, před snímky varovalo, protože je považovali za podvrhy (jeden dokonce prohlásil, že neví, proč by skřítky měli mít účesy téměř podle poslední pařížské módy).

Zábavné je, že dodnes se najdou zastánci pravosti snímků, přestože obě děvčata se později k podvrhu přiznala (a zase to odvolala a znovu se přiznala) a přestože se mnohem později, v roce 1978, podařilo najít knihu pohádek, v níž dívky patrně našly inspiraci pro svoje kartonové výstřižky, podepřené vlásenkami, které fotily. Groteskni je, že jednu pohádku do téhle knihy, *Princess Mary's Gift Book* od Clauda A. Sheppersona z roku 1915, napsal osobně, a to byste neuhodli, Arthur Conan Doyle.

To, že skřítkové z Cottingley, kteří se mimochodem jako kratičká zmínka mihnou i v Moorově Lize výjimečných, dodnes lidem straší v hlavách, má bezpochyby podobný důvod jako tažá situace našich Rukopisů a dalších literárních falz. Kontroverze kolem nich byla tak urputná a rozsáhlá (například na Wikipedii je heslo „The Cottingley Fairies“ delší než heslo A. C. Doyla!), a na obou stranách tolik inteligentních mozků vynaložilo tolik námahy, že kdokoli může dodnes najít oporu pro ten i onen postoj.

Sám velký autor svého postoje k vědám spirituálním nikdy nelitoval a na všechn sklizený posměch nedbal. Nicméně pokud tato ostuda neublížila jeho samotnému, ublížila poněkud jeho pověsti, dokonce natolik, že ještě po dlouhých letech byla patrně vodítkem k další trpké tečce. Americký historik vědy Richard Milner v sedmdesátých letech 20. století přišel s tvrže-

ním, že Conan Doyle byl možná pachatelem podvodu s tzv. Piltdownským člověkem, falešnou fosilií z roku 1912, která vodila vědecký svět za nos po více než čtyřicet let. Podle Milnera měl Doyle motiv, totiž pomstu na vědeckém establishmentu, který mu vzal celou řadu oblíbených hraček (médií). Milner dále tvrdí, že slavný Doylův román *Ztracený svět* obsahuje několik zašifrovaných narážek, které autorovo zapojení do piltdownského podvodu potvrzují.

V anotaci jsem sliboval něco málo i o Jeleně Petrovně Blavatské, zakladatelce teosofie, která byla spiritismem a jeho představiteli mocně ovlivněna. Ale protože čtyři příběhy by byly na jednu přednášku moc (stejně jako u ikebany by se příliš prvků tříštilo) a nepodařilo se mi najít dostatečně zajímavé spojení dotyčné dámy s některým z probíraných jedinců, abych ji do toho dostal jako vedlejší postavu, protentokrát o ni přijdete.

Raději přednášku ukončím citací z Doylovy povídky *Japonská skříňka*, česky vydané ve sbírce *Strašidelné povídky* (1926). Citací, která v dané souvislosti poněkud zní, jako by si Doyle dělal sám ze sebe legraci (a také ji napsal už ve svém předspiritistickém období), ale která nám spíš připomene, že jsme lidé slabí a chybující a že přes veškeré poklesky svého stáří Doyle zůstává skvělým a nezapomenutelným autorem:

„Z kterého pokoje jste hlas slyšel?“

„Z pokoje ve věži, než spadl strop.“

„Avšak já jej slyšel včera večer z knihovny. (...) Slyšel jsem jakési kvílení a prosení, tak zřetelně, jako slyším vás. Je to asi žena...“

„A co jiného by to mohlo být?“

Pohlédl na mě tvrdě.

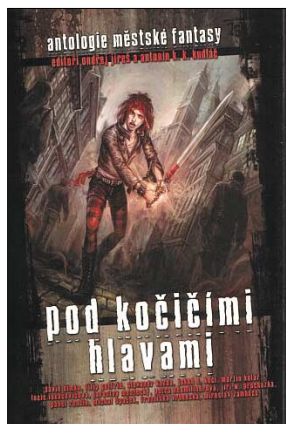
„Na nebi a na zemi je více věcí,“ pravil. „Je-li to žena, jak se tam dostane?“

„To nevím.“

„Já také ne. Avšak, je-li to něco jiného... ne, pro praktického, obchodního člověka na konci devatenáctého století je tohle poněkud směšná řeč.“

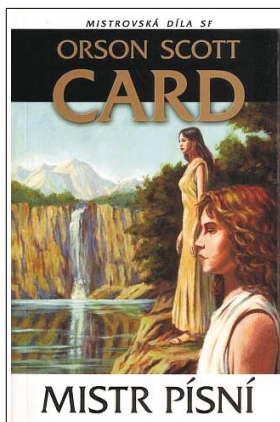
-rip-

8. 11. 2007

Pod kočičími hlavami

je další dlouho očekávaný projekt. Nevznikal sice tak dlouho jako Valhala, ani neobsahuje tolik renonovaných autorů jako Imperium Bohemorum, ale o to více může překvapit díky svému úzkému zaměření na městskou fantasy. Jména editorů A. Kudláče a O. Jireše můžete brát jako záruku jisté kvality. Vydal Triton, cena 329 Kč, klubová 259 Kč.

Mistr písní je rané, ale již pozoruhodné dílo Orsona Scotta Carda. Odehrává se v daleké budoucnosti, kdy bylo po letech vražedné anarchie lidské osídlení sjednoceno železnou pravicí galaktického císaře Mikala. Jedním z hrdinů příběhu je i malý chlapec, pěvec, který byl bezpochyby předobrazem nejpůvodnější Cardovy postavy, Endera.

Vydal Laser, cena 239 Kč.

Rachel Caineová: Smolné povětrí, Úžeh

Lidé nedokáží vyprodukovat tolik energie, kolik jí má k dispozici počasí. Přesto existují jedinci, kteří dokáží počasí ovlivňovat. A jiní, kteří umí ovlivňovat oheň či vlastnosti země samé. Lidé s takovými vlastnostmi jsou pečlivě vyhledáváni a vychováváni. Cena za to je ale vysoká – kdo neuspěje při studiu nebo později v práci, je svých schopností zbaven, často ale s těmito schopnostmi odejde i schopnost žít.

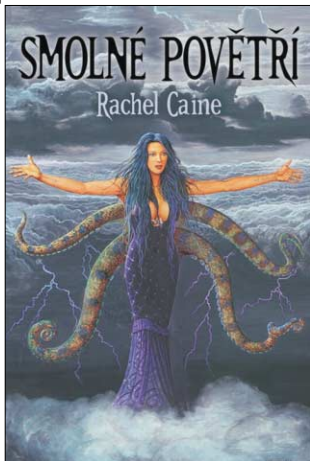
Joanne Baldwinová je jedním ze Správců počasí, jenže má problémy. Okolo ní se stahují mračna – nejen přeneseně, ale i doslova. Počasí na ni útočí, nikoliv samo od sebe, ale kdosi neznámý je neúprosně žene Joanne v patách. Ta má jen málo času, aby od sebe odvrátila hned několik katastrof. Její zběsilý útěk a hledání naplňuje celou knihu – a je doprovázeno mnoha setkáními, střetnutími a souboji, a také jejími vzpomínkami na to, co jí na její cestu zahnilo.

Pokud byste tenhle román chtěli zařadit do nějaké škatulky, pak bych navrhl science-fantasy. Magie tu slouží především k tomu, aby lidé ovlivňovali počasí – a při popisu práce Správců počasí si užijete velmi slušnou várku základů meteorologie bouřek, bouří, tropických bouří a tornád. Najdete tu ale také vysloveně magický prvek v podobě džinů, jejichž příspěvek k ději pomáhá rozmotat složitou situaci.

Rachel Caineová propracovala zajímavou alternativu našeho světa, i když magii omezila pouze na zmiňované dvě oblasti – na Správce a na džiny (pardon, je tam ještě jedna, ale tu si najdete sami). I s tímto skromným repertoárem ale dokázala vybudovat složitou zápletku. Tajemství, které ovíjí Joanne, je vícevrstvé a k jeho rozpletení tato kniha autora nestačila – od roku 2003 napsala v rychlém sledu již šest knih tohoto cyklu.

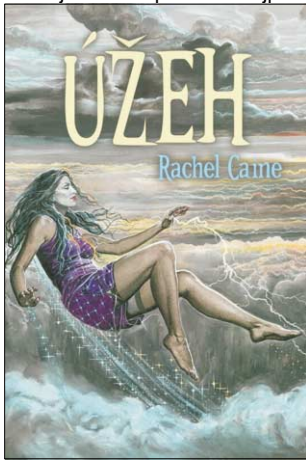
Příjemně čtivý román obsahuje ponuré i romantické prvky, záhadu, akci, trochu filozofie, nějakou tu byrokracii (kterou si Strážci vytvořili podle vzoru magií nenadaných lidí), přátelství, nenávisť, lásku i zradu – prostě bytostně lidská témata. Omezením příběhu je jeho charakter *road-movie*. Dozvíme se toho hodně o Joanne a o pravidlech, kterými se řídí Správci, vyprávění je však zaměřeno na detail a okamžik. Napětí, které je v Joannině konfliktu obsaženo, je silné, a tak je Smolné povětrí o poznání víc než „jen“ *road-movie*.

Rachel Caine: Smolné povětrí (Ill wind), překlad: Jana Rečková, obálka: Milan Fibiger, grafická úprava: Dagmar Krásná, medailon autorky: Martin Šust, Triton, edice Trifid, 2006, 329 stran, 209 Kč (členové klubu Trifid 149 Kč), brožované

Joanne Baldwinová zemřela. Ale to zemřelo její lidské tělo, ona sama zůstala. Stal se z ní džin. Poloviční, protože přeměnou z idí džinové nevznikají. Ale poloviční džin podléhá zákonům džinů. A polovičitost se nevyplácí. Mezi lidmi i mezi džiny.

Snažila se zachránit vlastní život, ale především se snažila zachránit něco, co považovala za důležitější, a tahle tvrdohlavost jí zůstala i po smrti. Nejprve se učí žít jako džin, a v tom jí

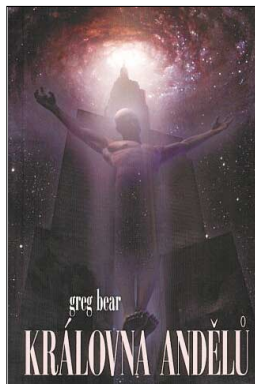
pomáhá Daniel, jeden z nej-mocnějších džinů na světě. Jenže pro Joannu – i pro něj – platí známé pravidlo: povolá-li tě člověk, musíš mu sloužit. A z důvodů, které nejsou zpočátku tak úplně zřejmé, je o ni dost velký zájem.

Ve druhém díle cyklu Správců počasí sledujeme novou fázi Joannina života. Člověk proměněný v džina je anomálií ve světě – ve světě magickém, samozřejmě, a tato anomálie vyvolává další a další procesy navazující na

původní nestabilitu. Joanne díky své dvojí podstatě (z člověka toho v sobě má dost slušnou porci) tuhle podivnost cítí a i ostatní džinové vnímají, že přes její nedostatečnost je ona asi jediná, kdo může věci napravit. Historie se opakuje, i tady je cenou, kterou musí zaplatit za dodržení svého hodnotového žebříčku.

Úžeh vlastně na první díl navazuje jen hlavní hrdinkou a některými dalšími postavami. Prostředí a jeho rituály se od prvního dílu výrazně liší a vůbec se tu nedá mluvit o nastavované kaši, je to zcela nový příběh. Pohled z druhé strany, dalo by se říci. Je toho tady tolik jiného, především zcela jiná filozofie bytí, a tím je tato kniha proti předchozí jedinečná. Slušný nadprůměr, byť v něm žádnou velkou myšlenku nenajdete.

Rachel Caine: Úžeh (Heat Stroke), překlad: Jana Rečková, obálka: Milan Fibiger, grafická úprava: Dagmar Krásná, medailon autorky: Martin Šust, Triton, edice Trifid, 2007, 321 stran, 199 Kč (členové klubu Trifid 139 Kč), brožované **Pagi**

Greg Bear

Královna andělů

Autor několika světových hard SF prokázal své mistrovství i v hájemství kyberpunku, který ale svým dílem s prvky hororu, říznutého detektivkou budoucnosti, vlastně po svém redefinoval.

Vydal Triton, Praha 2007, Cena 299 Kč, klubová 229 Kč.

Sanča Fülle: Strážce noci

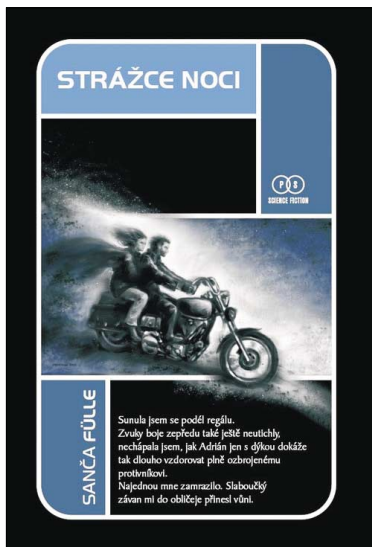
Postkatastrofické prostředí slovensko-moravského pomezí, ze čtyř pětiny divočina, z jedné pětiny prostor, kde po jaderných válkách přežívají lidé s pomocí Řádu Světloňosova, církevní organizace, která nahrazuje většinu chybějících nebo špatně fungujících institucí, které známe – a které ve světě tohoto příběhu buď nejsou, nebo fungují velmi pochybně. To je kulisa, ve které se rozehrává příběh dívky Lizy a mnicha Adriana.

Adrien v rámci svých mnohočetných povinností zachrání Lízu před smrtí a hlavně před tím, co ženy obvykle považují za horší než smrt. Jejich cesty se na dlouho rozejdou, ale pouto, které mezi nimi beze slov a bez dotyků vzniklo, přetrvává. A díky podivné filozofii Řádu se dokonce časem stane ještě pevnějším.

Adrien získá informace o kolaboraci Řádu s mocí, která chce získat Evropu pro sebe – Tibeťané jsou mírumilovný národ, což se pozná podle toho, že se světa zmocňují ekonomickými prostředky a špinavou prací za sebe nechávají dělat ty, kteří touží po postupu ve společenské hierarchii. Líza – aniž ví, o co se jedná – dostane za úkol nalézt a Řádu odevzdat „odpadlíka“.

To je obvyklý postup u všech totalitních organizací. Integritu osobností (jak se nadneseně označuje loajalita, konformita nebo podřízenost vůbec) prověřuje zkouška nejnepříjemnější – zabít nebo zradit přítele. Mnozí se dokáží dívat své oběti do očí a cítit svých patnáct minut slávy, než některý jejich kamarád dostane podobný úkol. Málokterí však dokáží v takovém okamžiku udělat to, co jim velí jejich svědomí nebo srdce. Líza to dokázala, a nastartovala tak hlavní dějovou osu příběhu.

Spolu s Adriemem se snaží dosáhnout spravedlnosti v politice. Jako všichni idealisté i oni se domnívají, že tyhle dvě záležitosti jsou vzájemně kompatibilní. Realisté však vědí své... a život to uvádí do praxe.

Pohled na církev a její organizace, který nám autorka nabízí, je velmi realistický – o to více zaslouží pochvalu, protože v její slovenské domovině je vztah k této instituci (či přesněji k její římskokatolické větvi) víc než vřelý. Zobrazení církve, které nám Sanča Fülle nabízí, je vystavěno na schématech, kterými

se řídí prakticky všechny totalitní instituce. Myslím si, že není náhodou, že v závěrečné třetině se objevují připomínky nacismu a jeho zakončení. Hitlerův stadion i odkazy na norimberský proces tu mají – alespoň pro poučené čtenáře – své místo, byť jen slouží jako kulisy příběhu.

I když tento román v CKČ nezvítězil, byl horkým kandidátem na první místo, a má pro to mnoho důvodů. Romantický vztah mezi Lizou a Adriemem, konflikt svědomí a moci, souboj spravedlnosti s politickými cíli, důsledně propracovaný postkatastrofický svět, v němž je promyšleno vše od cestářů, opravujících zbytky vytlučené asfaltu vytlučené cesty, až po jeho ekonomickou stránku. Jedinou nevýhodou tu je skutečnost, že autorka se kochá svým textem, některé pasáže jsou až příliš dlouhé – rozvláčné a

protahující se do délky, i když jejich příspěvek do děje byl odehrán už v jejich první třetině.

Strážce noci rozhodně stojí za přečtení, je to dílo, které stojí na vlastním a původním nápadu a jeho čtivém zpracování – žádné rozměňování prostředí her, se kterým se často u původní české a slovenské prózy začátečníků setkáváme.

Sanča Fülle: Strážce noci, obálka: Martina Pilcerová, grafická úprava: Vertigo Brno, Triton, edice Trifid / Paralelní světy, 2007, 415 stran, 229 Kč (členové klubu Trifid 179 Kč), brožovaná

pagi

Jan Mazurek - Želes

Přečetl jsem si novinku nakladatelství Straky na vrbě – SF román „Želes“ předloňského vítěze CKČ v kategorii román Jana Mazurka. Kromě několika povídek v Ikarii mi byla jeho dosavadní tvorba neznámá, ale jelikož Michael Bronec prodává knihy za ceny neuvěřitelně lidové, neváhal jsem a zariskoval.

Román se odehrává ve Slezsku 23. století, území zasaženém zbloudilou ekologickou zbraní z první Česko-Rakouské války. Ale to se dozvíte i z přebalu a okolnosti, za jakých se příběh odehrává, nejsou příliš důležité. Je to jen narychlo načrtnutá kulisa pro dobrodružný příběh o výpravě do Želes.

Želes bude mnoha dnešním čtenářům připomínat Miévillovu světy, autor se při vymýšlení obyvatel Želesa nenechal spoutat ničím jiným než svou fantazií, a tak se napůl ocelovým

pralesem prohánějí bytostí tvořené metanem nebo cihlami a také mramorové a wolframové nestvůry. Jejich existence není nijak vysvětlena, je prostě neuvěřitelná a vyvolává pocit úžasu – zvláště u méně sečtělých. Takže srovnání s modlou stylu New Wierd není úplně od věci.

Starším a sečtějšímotiv knihy nepřinese nic nového. V různých obdobích to tu už bylo: Planoucí lesy Venuše nebo Piknik u cesty, abych jmenoval ty nejznámější. Ovšem s tím rozdílem, že Želes je jen nepetržitá sprška eskapád a nebezpečných situací, ze kterých hrdinové jen o vlásek uniknou. Nádherná ukázka dobrodružné a akční oddechové knižky.

Kniha je prostě – a podle mě to není ostuda – určena teenagerům a scifistickému potěru. Hlavní hrdina i jeho pohledná

Z deníku BB (část čtrnáctá) - Řím a únosy

(BB = Blbá Blondýna = mimikry ženy středního věku, úspěšně zabírající zejména v pražském dopravním provozu a při komunikaci s muži obecně).

Bloumajíc Římem čekám na příliv okouzlení městem a atmosférou, a neb nic takového nepřichází, nechávám své myšlenky unést do jiných sfér. A u únosů zůstaneme spolu s příkladem více než banálním: Milující rodiče povijí děti. Jak jde čas, láska odchází, a když s ní odejde i schopnost domluvy, vezme jeden z rodičů děti za ruku či do auta a odejde s nimi jinam, k rodičům, domů. Nic neobvyklého, řekli byste možná, děje se tak v Praze, v Plzni, v Ostravě i v Brně, a onen obyčejný příběh vypadá velmi podobně, ať už rodič odchází z místa poslední společné domácnosti na druhý konec vsi, města, kraje nebo zeměkoule. Že ve válkách, které následují, nehraje většinou zájem dětí roli, je zjevné a natolik časté, až jsme k tomu obvyklému dění téměř lhostejní. Jenomže pokud byl jeden z manželů cizí státní příslušník a rodina bydlí v Římě, je návrat matky s dětmi spojen s činem protiprávním.

Házím minci do Tibery. Podzimní proud ji unášá a já si představuji, kterak média, sociální pracovníci i dětské fondy brání matku i děti zastávající se jí. Leč vše marno a média jsou viníkem nemenským matky. Tak možná minimédiím typu Interkom změni pohled, zvíte-li následující: Píše se 25. říjen 1980 a v Haagu je přijata Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí (dále „Úmluva“). Naši vlastní trvá přistoupení k této Úmluvě do roku 1992 a dnes má signatářů téměř osmdesát. Podle této úmluvy je jednání matky (sorry, milé ženy, ale činíte tak v 75 % případů) protiprávní, přestěhovat dítě ze země, kde do té doby bydlelo, bez souhlasu druhého rodiče je dokonce v mnohých případech trestným činem a sankcionováno vězením. Ergo milí rodiče, zej-

měna ženského pohlaví, myslete na Úmluvu a važe své kroky. Pokud totiž odvezete své malé miláčky z Říma do rodné Plzně, strhne se mela. Otec se z Říma obrátí na náš soud (velmi brzy už bude zřízen soud specializovaný řešící mezinárodní únosy sídlící v Brně), který vůbec nebude zkoumat, u kteréhožto rodiče bude dítě šťastnější, zda má radši italské pláže nebo české kotlinky nebo cože si to maminka s tatínkem vzájemně udělali. Tento soud taky nebude manžele rozvádět ani rozhodovat onen neřešitelný problém, který rodič má dítě nyní či v budoucnu vychovávat. Naopak soud v naprosté většině případů (celosvětově statisticky hovoří o 70% případů) rozhodne tak, že nařídí vrácení dítěte do ciziny. Že vámi zmítají city a jste plni pochopení únosce? Že se nedívíte televizi Nova přenášející násilné scény, v nichž exekutoři s otci rouou děti matkám z rukou? Pláčete hezky, leč na špatném hrobě. Na vině tentokrát výjimečně není ona televizní stanice ani soudní exekutoři, ba dokonce ani rodič žádající ze zahraničí vrácení dítěte. Na vině je pouze a jenom únosce, tedy rodič, který děti vytrhl z svého dosavadního domovského prostředí a způsobil jim tak první trauma. A média, sociální pracovníci, zástupci našeho státu pracující v zahraničí i právníci by měli o těchto dopadech vědět a výchovně působit, aby plačících dětí odebíraných exekutory bylo v televizi vysíláno méně a méně.

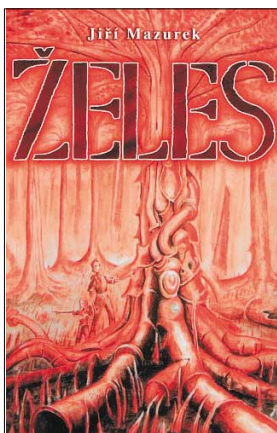
Na Koloseum padá soumrak a mrholení. Zbytky monumentální stavby zohledňující letitou moudrost pochybovačně pošklebují, že by Blbá blondýna změnila svět či kroky nešťastných rodičů. Optimismus blondýny mi však nedá, abych nedoufala aspoň v ovlivnění čtenářů Interkomu.

Vaše Blbá Blondýna

Daniela Kovářová
(24.10.2007)

průvodkyně jsou teenageři (relativně sympatičtí) a podle toho jednájí a mluví. Dospělí jedinci jsou buď rodiče, nebo opruzují. Autor je zřejmě vynikající učitel, protože svým žákům opravdu rozumí. Navíc dovede do akčního děje po kouskách propašovat učivo, aniž by to výsledku ubíralo na přitažlivosti. Je to edutainment, jaký jsem nezažil od Veselých učebnic Josefa Lady.

Trochu mě mrzí, že do role záporáka obsadil nadnárodní koncern (Kdy se nás naučíme mít rádi? Budeme tu s vámi napořád!) a že si neodpustil politické narážky. Možná je dnešní mládež politicky uvědomlejší, ale mě ve věku, kdy bych hltal podobnou literaturu jedním dechem, politika ani trochu nezajímala.

Takže závěrem: Vhodný dárek k Vánoce pro druhý stupeň základní školy a gymnazisty. Nic pro náročné čtenáře a ostřílené dinosaury (leda pro ty senilní).

Jarda Houdek

Fenixcon a Interkom

Jedním z nejdůležitějších programů na Fenixconu je trvalá možnost předplatit si u mě Interkom na rok 2008. Připravte si zase okolo 250 Kč, nejlépe sepnutých s vizitkou či adresou, kam jej v příštím roce chcete zasílat. **ZR**

Časem s vědou - září v duchu astro - kosmo

Z událostí, které změnily náš svět

První skvrny na Slunci uviděl kolem 1610 – již vybaven dalekohledem – Galileo Galilei (taky z toho k staru oslepl). Během října 1957 je pak na Slunci pozorováno dokonce 263 skvrn současně, což je stále rekord. Aby byla skvrna na Slunci pozorovatelná pouhým okem (arci patřičně chráněným), musí pokrývat asi dvě desetiny procenta slunečního viditelnosti, pokryly by přes polovinu disku. To by ovšem neznamenal žádné zatmění – skvrna je místo pouze o nějakých 1500° C chladnější než normální povrch Slunce (ten má asi 5500° Celsia).

Do té doby křesťanský kalendář (juliánský podle Gaia Julia Caesara) počítal každý čtvrtý rok jako přestupný. Astronomický rok však je nepatrně kratší nežli oněch 365 a čtvrt dne, takže každých 128 let nastala jarní rovnodennost o den dříve nežli kalendářního 21. března. V 16. století už rozdíl narostl na 10 dní! Proto papež Řehoř XIII. nařizuje novou reformu kalendáře (takzvanou gregoriánskou): po 4. říjnu 1582 následuje hned 15. říjen.

V Čechách se dny začnou nově čítat v lednu 1584; pravoslavná církev reformu nepřijme vůbec.

Navzdory počátečnímu náskoku Američanů (ve službách s německým konstruktérem raket V-2 von Braunem) vypouštějí vůbec první umělou družici Země 4. října 1957 Sověti. Jejich PS-1 (*prostějšij sputnik* – nejjednodušší souputník, tedy družice, pro veřejnost Sputnik), podle slov amerického prezidenta Eisenhowera „kus železa vystřelený do vesmíru“, váží něco přes 80 kg a na eliptické oběžné dráze (215 x 939 km) vydrží tři měsíce. 12 dní po startu je z jeho orbity poprvé změřen Dopplerův posuv frekvence vysílače.

První úspěšná americká družice Explorer 1 (čtrnáctikilová) odstartuje o čtyři měsíce později (pro údajnou nespolehlivost se jí propagandisticky přezívalo „kaputník“).

Americký vojenský pilot Charles Yeager nad Edwardsovou leteckou základnou v Kalifornii 14. října 1947 dosahuje na bojovém letadle Bell X-1 poprvé na světě nadzvukové rychlosti – 1,015 M (1078 km/h ve výšce 12 800 m). Stroj byl vybaven raketovým pohonem, proto tehdy ještě nemohl startovat ze země; musel být nahoru vyneseno pod křídly bombardáku a teprve ze vzduchu „odpálen“.

Tento úspěch ovšem odstartuje i lavinu problémů – s rázovými vlnami, aerodynamikou strojů, konstrukčními materiály letadel, ale i raket.

Po čtyřměsíčním letu vstupuje 18. října 1967 do atmosféry Venuše kosmická sonda Veněra 4 a ještě než je třením zničena (v prostředí bez kyslíku lze stěží hovořit o shofení), vypouští k povrchu speciální odolné

pouzdro. To díky prudkému zabrzdění padáky přežilo sestup a vysílalo až do výšky zhruba 26 km nad povrchem planety. Jeho poslední měření udalo teplotu 270 ° C a tlak 1,8 MPa (18 atmosfér), což odpovídá konstrukční pevnosti pouzdra.

Hned ve dni následujícím, 19. října 1967, prolétá ve výšce 4000 km nad povrchem naší přisluneční sousedky americká sonda Mariner 5. Měření obou sond poskytlo první přímé údaje o atmosféře a ionosféře Venuše.

Pamětníci ještě vzpomínají na tunguzský meteorit z konce června 1908, a už se tu rýsuje další nebezpečí z vesmíru. Jednu z planetek, dostala jméno Hermes, jako by omrzela její řádná dráha mezi Marsem a Jupiterem a vydala se k Zemi. 30. října 1937 ji tento kilometrový balvan (tunguzák byl řádově menší) míjí ve vzdálenosti 780 000 km (dvakrát větší, než obíhá Měsíc), což je v kosmických rozměrech skutečný fous. A co víc: každé dva roky se k nám takhle natěsno vrací...

Hermes je jedinou planetkou pojmenovanou bez toho, že předtím dostala trvalé pořadové číslo a byla vypočtena její dráha. VŠak se taky jakoby za trest brzy ztratila. Znovunalezena byla až v říjnu 2003. Druh těchto „blízkých“ planetek nese skupinové označení Apollo (zřejmě poněvadž prolétají celkem blízko Slunce).

Takřka přesně po čtyřiceti letech, 1. listopadu 1977, je objeven další pravzhládní blízkovesmírný objekt. Považován za planetku, absolvoval všechny vstupní procedury včetně výpočtu dráhy, načež dostal jméno Chiron (po slavném automobilovém závodníkovi). Jenže co se nestalo? Po jedenácti letech, to byla zrovna v přísluní, planetka náhle prudce zjasněla, což je charakteristickým znakem komet (jejich jádro obsahuje též kávé látky, které se slunečním teplem uvolňují a září)... Takovéhle planetkometry (dnes nich známe dobře stovku) dostaly skupinový název Kentauri (mytičtí koňolidé).

František Houdek

Fantastické rozprávanie: V znamení desiatky

Desiate výrocie svojej existencie si prvý a jediný slovenský sci-fi a fantasy časopis Fantázia pripomenul už na svoje narodeniny v lete. Začiatkom júla totiž pred desiatimi rokmi vyšlo jeho nulté číslo. Potvrdením, že Fantázia to myslí vážne a časopis bude naozaj vychádzať, bolo však až jeho prvé číslo, ktoré vyšlo v novembri 1997, s 56 stranami a poviedkami od Jozefa Žarnaya, Štefana Konkola, Juraja Tomana, či Michala Hvoreckého. Dovtedy totiž žiaden slovenský pokus o profesionálny fantastický magazín nezaznamenal dve čísla v jednom roku (a nasledujúci rok už „dvojmesačnickových“ šesť – toto už ale ani Fantázia nikdy nezopakovala)...

November po desiatich rokoch a zároveň tohtoročný knižný veľtrh Bibliotéka, na ktorom máva Fantázia pravidelne svoj program, je tou správnou príležitosťou na ohliadnutie sa na fantastickú dekádu. Medzi vyše 180 poviedkami, ktoré boli za ten čas publikované vo Fantázii sa

Vyhlášení 27. ročníku Ceny Karla Čapka

Československý fandom vyhláší 27. ročník literární soutěže Cena Karla Čapka

Své práce žánru sci-fi, fantasy nebo hororu s fantastickými prvky psané česky nebo slovensky zaslejte v **elektronické formě** na CD, disketě či emailem a **současně ve čtyřech čitelných papírových kopiích** (anonymní výtisky bez uvedení jména autora) na adresu administrátora:

Jiřina Vorlová, Mariánská 401/41, 142 00 Praha 4 - Lhotka
(e-mail AQUILA@ALTAR.CZ nebo AQL@SEZNAM.CZ)

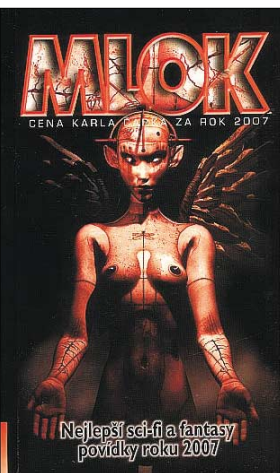
Do obálky přiložte:

1) **průvodku** obsahující vaše jméno, přesnou adresu, kontaktní email, telefon a názvy všech zaslaných soutěžních prací - u povídkových kategorií lze soutěž obeslat nejvýše dvěma pracemi v každé kategorii, kategorie novela je omezena na jediný příspěvek od autora. Můžete uvést i orientační přepočítaný rozsah na normované stránky. (1 NS = maximálně 60 znaků na řádek, 30 řádek na stránku. Počet normostran odhadnete tak, že celkový počet znaků práce včetně mezer vydělíte empirickou konstantou 1620.) Zjištění přesného počtu normostran a zařazení do příslušné kategorie podle rozsahů uvedených níže provede administrátor.

Upozorňujeme na omezení počtu prací od jednoho autora a na povinnost zasílat od letošního ročníku i elektronickou formu práce. Rozhodně však nelze považovat za elektronickou kopii oskenovaný text jako sled obrázků či formát PDF. Nejvhodnější je formát DOC z Microsoft Wordu, RTF či prostý TXT (v rozumném kódování).

Do soutěže nemohou být zařazeny práce, které se již zúčastnily některého z předchozích ročníků, byly již publikovány v oficiálních tiskovinách či na internetu nebo jsou současně přihlášeny v jiné soutěži celostátního významu!

Vymezení soutěžních kategorií je následující: mikropovídka (do 5 normovaných stran) - krátká povídka (6 - 20 NS) - povídka (21 - 60 NS) - novela (61 - 300 NS). Práce delší 300 NS nebudou do soutěže zařazeny. O přesném zařazení do kategorie rozhoduje administrátor soutěže.

2) **čestné prohlášení**, že soutěžní práce dáváte k dispozici organizátorům soutěže pro jedno otištění bez nároku na honorář

Uzávěrka tohoto ročníku soutěže je 30. listopadu 2007. Práce doručené po tomto termínu budou po dohodě s autorem zařazeny do následujícího ročníku. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne na Parconu 22.-24. srpna 2008 v Plzni.

Bližší informace podá administrátor nebo je lze najít na <http://www.fandom.cz/ckc.htm>.

Těšíme se na vaše příspěvky!

Jiřina Vorlová

objavili kusy, ktoré už zapadli prachom, ale aj niektoré, na ktoré ich čitatelia nikdy nezabudnú. Na ich pripomenutie ponúka redakcia časopisu na svojej internetovej stránke hlasovanie o „TOP povídku za 10 rokov Fantázie“. A práve výsledky tejto ankety budú tvoriť kosťu tohtoročného programu Fantázie na Bibliotéke. Ten sa uskutoční v sobotu 10. 11. v rámci sprievodného programu knižného veľtrhu o 13.00 h, moderovaný bude vydavateľom časopisu Fantázia Ivanom Al'akšom.

S hosťami programu a s divákmi podiskutujeme o 10 pamätných povídkach a 10 významných autoroch Fantázie, o tom, ako a prečo to všetko vznikalo, dozviete sa, ako hlasovali čitatelia v ankete a kto sa dostal k Fantázii neskôr, možno v rozprávaní „pamätníkov“ objaví niečo, čo ho prekvapí, či mu prinajmenšom rozšíri obzory. Fantastické rozprávanie bude zavŕšené slávnostným vyhlásením výsledkov piateho ročníka povídkovej súťaže Cena Fantázie a krstom zborníka tejto súťaže. Okrem Ceny Fantázie bude po prvýkrát udelená aj Cena Bibliotéky - autorovi

jednej z poviedok, ktorú vybral porotca súťaže, manažér knižného veľtrhu Bibliotéka Slavomír Tužinský.

Na diskusiu o desiatich rokoch poviedok v časopise Fantázia prijali pozvanie hostia: Miloš Ferko (redaktor Fantázie, literárny publicista, autor), Ivan Pullman (editor zborníkov súťaže Cena Fantázie), Martin Králik (spoluzakladateľ a redaktor Fantázie), Štefan Huslica (autor a porotca tohtoročnej Ceny Fantázie), Imrich Rešeta ml. (kultúrny redaktor, porotca tohtoročnej Ceny Fantázie), Anton Stiffel (autor a redaktor Fantázie) a Aneta Čizmáriková (bloggerka a kritická čitateľka).

Srdečne vás na Fantastické rozprávanie pozývame, do diskusie bude možné vstupovať aj z publika. Vstup na knižný veľtrh Bibliotéka, ktorý sa koná v Bratislave, na výstavisku Incheba je zdarma.

Z finančných dôvodov nebudú udeľované Ceny ISTRON.

Časopis Fantázia v tomto roku vyjde ešte jedným - decembrovým číslom.

Ivan Al'akša

LIDŠTINY: Čas všude a pro každého jiný

Takový stroj času, to by byla krásná věc! Poznat, co bylo, co bude... bylo by to opravdu krásné? Někdy ani ne, možná i to je důvod, proč stroj času podle všeho nejdě vyrobit – šlo by to jen za předpokladu, že by se doposavad všichni fyzici mílili a fyzikální zákony byly jiné, ale to je nepravděpodobné.

Neuvídíme do minulosti ani do budoucnosti, jen žijeme teď a tady. Hodiny tikají, vlaky nabírají zpoždění, a co se právě děje, za čas bude v učebnicích jako historie.

Je zajímavé, jak děje odehrávající se v normálním pozemském čase a historickou kauzalitu chápaly jednotlivé kultury. Toto jejich pojetí historického času je ovšem ovlivňuje dodneška.

Čas jako úsečku s jasným počátkem a koncem si představuje křesťanská a židovská kultura – svět v jednom bodě najednou vznikl, byl stvořen, začíná se počítat čas, a v jednom bodu najednou zanikne a tím pádem přestane existovat i čas a dějiny.

Začátek a konec světa ovšem nevylučuje sledovat svoji lidskou historii – to, jak děje po sobě následují, co který čin následně vyvolá...

Buddhismus čas vnímá jako polopřímku – počátek, to je, jednoduše řečeno, Buddha, ale konec, zánik času a světa neexistuje, vše dostává další šance, jedno přechází do druhého... prostě čas je nekonečný. I v této kultuře stojí historikům a kronikářům kauzalita historických dějů za zaznamenání a za spekulování o následné budoucnosti.

Třetím pojetím času a historické posloupnosti je kruh – takové myšlení je vlastní japonské kultuře. Zde historické události jsou chápány jako na sobě nezávislé, odtržené jedna od druhé. Není mezi nimi žádná kauzalita, ale vše spontánně vzniká a odeznívá, jen roční období jsou to, co se neustále a donekonečna opakuje. Jaro, léto, podzim, zima – nekonečný kruh přítomností, který má svůj počátek, ale od bodu vzniku času už se vše točí v kruhu. Co bylo a bude, Japonce prý nezajímá – hlavní a pro život důležité je jen „teď“. Historii si zaznamenáva-

jí jako črty, jednotlivé nenávné obrázky, které spojuje jen to, že se staly třeba na jaře.

Podle některých historiků se vnímání posloupnosti dějů v čase váže i na způsob písemného zaznamenávání historie nebo mýtů – křesťanství má knihy – v Japonsku jsou to svitky. V knize můžete listovat – vracet se k přečtenému nebo si přečíst některou z následných stránek, ale toto svitky neumožňují, jak čtete z jedné strany, papír se odvinuje na druhou a vrátit se je velmi složité – takže jako u svitku čtete právě jen to, co máte viditelné a ne to „narolované“, tak i v realu žijete teď tím, co máte – ne tím, co bylo nebo bude. Možná to tak je, ale na svitky psali své knihy i Řekové a Římané, a u nich se nedá hovořit o tom, že by nechápali kauzalitu příčin a následků i v historické a společenské rovině a žili jen pro současnost.

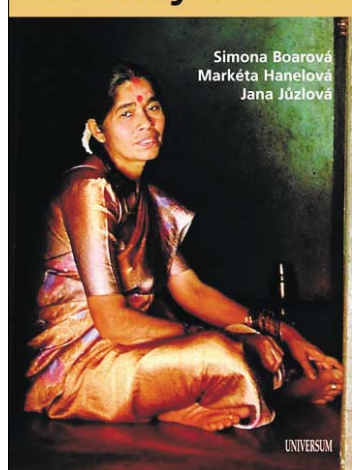
Pravděpodobnější vysvětlení, proč Japonci psali a někdy ještě teď píší a chápou dějinné události jako črty, je ono jejich fascinování detaily a okamžikem. Japonská věta začíná detaily a celek je souhrnem detailů a i jejich zahrady, hudba... prostě pro stromy nevidí les čili utopí se v detailu...

Jak vidíte, i čas – ve smyslu lidských dějin – lze chápat a cítit různě a čas – tedy vteřiny, minuty, hodiny – tak i ten každému uběhne jinak – víme, že deset minut v zkoušce není deset minut strávených s láskou. Takže i tak exaktní veličina jako čas se subjektivně jeví pokaždé jinak... a to už raději vůbec nemůže člověk myslet na to, co bylo s časem před velkým třeskem.

No, co by bylo, prostě nebyl, čas je jen lidský výmysl... jenže i pes ví, kdy je oběd a kdy večere. Hodinky prostě jsou i v našich tělech. A čas – jako doba například existence hvězdy Slunce, nutná k rozpadu radioaktivních prvků, potřebná ke vzklíčení rostlin – tak ta tady neustále bude.

Japonci tak mají vlastně pravdu – čas je kruh. A vývoj je podle filozofa Hegela spirála. Takže viňme po kružnici času spirálu vývoje a máme pomyslný 3D virtuální model lidské civilizace – něco jako hlásnou troubu. Nezdá se vám to? Symboly mohou být různé.

Tři ženy v Indii

O tom, jaké to je, když si tři mladé dámy, fotografka, překladatelka a redaktorka – autorka několika zdařilých fantasy, vyjedou do Indie, o tom, jak zde jezdit vlakem, nakupovat, jak se o Indii a Indech dovědět víc než turista na tanních plážích.

O Indii „indické“ a muslimské, severní a jižní, moderní i zaostalé.

O bídě mnoha obyvatel Indie, která možná už neroste, ale mnohem hůře se s ní smiřují.

O životě obyčejných Indů, žen a mužů, arcíř jen těch, kteří se mohou či musí stýkat s turisty.

Tři ženy i Indii

zleva S. Boarová, M. Hanelová, J. Jůzlová, kmotr I. Chaun, D. Novotná (Euromedia) (foto: Štěpán Brož)

DOGMA

Socialismus byl (alespoň podle průzkumu mezi studenty, kteří budou slavit osmnáctiny kolem osmnáctého výročí Sametové nevim-co-to-bylo-ale-určitě-ne-revoluce) hlavně o nedostatku zboží na krámech a o frontách. Dneska je, pravda, zboží spousta, ale zkuste něco konkrétního sehnat! Já se právě snažím o DVD anime Král samanů 2 (ano, psáno takhle blbě – vivat neviditelné a hlavně gramaticky tupé ruce trhu). Jednou jsem to dévéděčko viděl za výlohou již zavřené trafiky... Když jsem se do prodejny dostal znovu, měli sice otevřeno, ale už neměli film. Od té doby jsem prošel několik desítek trafik a stánků, ale marně – jen v jednom ještě nabízeli první část. Nikdo a nejméně pak výrobce nestojí o mých 149 Kč, které byly uvedeny jako cena. Dogma čísla budiž tedy doporučení: Koukejte se na to, co je, a nechtějte sehnat film podle svých představ. (Sakra, to zní jako parafráze smutného sarkasmu z dob reálného socialismu.) (Ale to se mi určitě jenom zdá...)

DOBLBA – Tenhle námět by obhájil svou existenci jako půlhodinová televizní povídka. V podobě celovečera je neúnosný i v té bedně.

GRINDHOUSE: PLANETA TEROR – Má nakročeno k tomu stát se kultovním, ale to je odvislé od toho, jakou slabost máte pro blbě a krvavé snímky. Nic proti nim, ale v rámci sebeparodií dávám přednost Mars útoči! a to se nezměnilo. Ale aspoň to pobavilo.

PROKLETÍ DOMU SLUNEČNÍC – Kdyby jen čtvrtinu snahy, co do trků, investovali tvůrci do scénáře, mohla to být slušná podíváná. Takhle na zápletku/pointu přijdete nejpozději v polovině – a pak už není, co by vás překvapilo, bavilo či děsilo.

SHREK TŘETÍ – Skouknuto, zasmáto, zapomenuto. Podruhé mi to bude stačit některou sobotu na Nově, a pokud jste ho nestihli v kině, počkejte si se mnou. Není tam nic, co by stálo za vstupné do kina a asi ani za půjčkovné v DVD půjčovně.

Filip Gotfrid

Cena Fantázie 2007

V sobotu 10.11. sa na 15. medzinárodnom knižnom veľtrhu Bibliotéka v bratislavskej Inchebe uskutočnilo slávnostné vyhlásenie výsledkov piateho ročníka literárnej súťaže zameranej na fantastickú literatúru Cena Fantázie 2007. Povedkovú súťaž organizuje slovenský literárny magazín Fantázia, ktorý v tomto roku oslávil desať rokov svojej existencie. Rozdielom oproti iným literárnym súťažiam je dvojkolové rozhodovanie – v prvom kole boduje poviedky porota a v druhom kole o víťazovi už rozhodujú čitatelia časopisu. V tomto roku prišlo do súťaže 59 poviedok od 55 autorov, medzi autormi sa objavili Slováci žijúci v Česku, Francúzsku, Belgicku, či Veľkej Británii.

Porota prvého kola súťaže sa každoročne mení, tento rok to boli: **Robert Pilch**, majiteľ českého vydavateľstva Brokilon, ktorý vyhľadáva a vydáva slovenské talenty pre český knižný trh, **Slavomír Tužinský**, manažér knižného veľtrhu Bibliotéka, **Štefan Huslica**, autor poviedkovej zbierky „Niekedy“ a **Imrich Rešeta**, autor a publicista, kultúrny redaktor týždenníka Žurnál. Do finále sa na základe hlasovania poroty dostalo päť poviedok, ktoré boli uverejnené na internetovej stránke časopisu Fantázia. Tu si ich už prečítali čitatelia a hlasovali za svojho favorita. S výrazným bodovým rozdielom nakoniec vyhrala poviedka, ktorá bola variáciou na tému príbehu Juraja Jánošíka – „Ako orol“ od autorky Lucie Droppovej.

Celkové výsledky

(po druhom kole – hlasovaní čitateľov):

1. **Lucia Droppová** „Ako orol,“ (Cena Fantázie a 3.000 Sk)
2. **Miloš Ferko** „Neodhalí tvár,“ (2.000 Sk)
3. **Martin Kochlica** „Druh komunikácie“ (1.000 Sk)
- 4.-5. (rovnaký počet hlasov)
 - **Daniel Klimek** „Potomkovia mŕtvej planéty,“
 - **Monika Sjekelová** „Čierny les.“

Okrem toho bola v tomto roku po prvýkrát udelená špeciálna Cena knižného veľtrhu Bibliotéka (cena + 3.000 Sk), dotovaná organizátorom veľtrhu a manažérom knižného veľtrhu. Cenu Bibliotéky získala poviedka Čierny les od autorky **Moniky Sjekelovej**.

Po vyhlásení výsledkov súťaže bol pokrstený zborník poviedok zo súťaže Cena Fantázie 2007. Publikácia obsahuje okrem finálovej päťice poviedok, ďalších 5 textov, ktoré boli porotou vysoko hodnotené a tiež esej literárneho publicistu Miloša Ferka o poviedkach publikovaných v časopise Fantázia za dekádu jeho existencie. Na záver bol vyhlásený ďalší ročník – Cena Fantázie 2008 s uzávierkou 31. mája 2008.

Doterajší víťazi Ceny Fantázie:

- 2003: **Ďuro Červenák** (Banská Štiavnica)
- 2004: **Alexandra Pavelková** (Zvolen)
- 2005: **Scarlett Rauschgoldová** (Praha)
- 2006: **Monika Michalovová** (Prešov)
- 2007: **Lucia Droppová** (Žilina)

Ivan Al'akša

ST soutěž Mústek je Váš

Kluby CZ Kontinuum a SFK Avalon uspořádaly čtvrtý ročník literárně-výtvarné soutěže **Mústek je Váš**. Celkem se sešlo 13 děl, z toho 9 povídek a 4 básně. Výtvarné dílo bohužel nedorazilo žádně. Porota složená z fanoušků Star Treku, učitelů i běžných čtenářů hodnotila došlá díla podle těchto kritérií: čtivost, nápad, pravopis a gramatika, věrnost světu Star Treku.

Vyhlášení výsledků bylo součástí programu Star Trek Gala večera, který proběhl v pondělí 2. 7. 2007 v rámci Trekfestu 007 na Festival fantazie 2007 v Chotěboři.

Vítězné pořadí je následující:

Kategorie povídka:

1. místo - **Rýba na Enterprise - Pantarei**
2. místo - **Myšlenkový pokus - Pavel D. F. Hrubý**
3. místo - **Konflikt 2: V rouše beránčím - James Filcin Kirk**

Kategorie báseň:

V této kategorii byli oceněni všichni autoři. Jmenovitě Vera, Clarice a Mvek.

Vítězům gratulujeme a všem účastníkům soutěže děkujeme za zaslání soutěžních děl.

Nakladatelství Triton vyhlašuje pátý ročník literární soutěže Trifid v žánru SF, fantasy nebo hororu s fantastickými prvky.

1. Soutěž je vyhlašována v kategorii česky psaný román nad 300 normostran.

2. Odborná porota a redakční rada ze zaslaných prací vybere díla vhodná k vydání v nakladatelství Triton.

3. Autoři vybraných prací obdrží odměnu 20 000 Kč. V případě komerčního úspěchu titulu obdrží další autorský honorář.

4. Dílům představujícím mimořádný literární počín může porota udělit cenu Trifid spojenou s dvojnásobnou odměnou pro autora, který obdrží celkem 40 000 Kč.

5. Zasláné práce nesmí být již někde knižně publikované, ale nevdají, pokud se již účastnily nějaké literární soutěže.

6. Soutěž probíhá trvale, datum uzávěrky je pouze orientační a znamená, že díla zasláná do jejího termínu budou zhodnocena do následujícího Parconu či Fénixconu (pokud bude příspěvků hodně), kde budou průběžně výsledky soutěže vyhlášeny.

Své příspěvky zasílejte v jednom tištěném exempláři a na disketě (ve formátu Wordu nebo RTF) na adresu Nakladatelství Triton (soutěž Trifid), Vykáňská 5, 100 00 Praha 10. **Nejbližší uzávěrka je 30. 4. 2008.**

Staso Juhaňák

NON FICTION – tři dobrodružství vědy

Posedlost prvočíslly

pojednávají o sto padesáti letech hledání „počtu prvočísel menších než daná hodnota“ a jak s tím souvisí zéta funkce.

Evoluční teorie

se okouší odpovědět na sadu nejtěžších otázek, se kterými jsme konfrontováni, totiž kdo jsme, odkud jsme se tu vzali a proč jsme jací jsme.

Hvězdy, planety, magnety

pojednávají o tajemstvích prostým okem neviditelného vesmíru, jak jej vidí profesor Kulhánek.

Posedlost prvočíslly, Akademia, edice Galileo, 408 str. 295 Kč
Česko-anglický a Anglicko-český výkladový slovník evoluční teorie, Triton, 384 str. 349 Kč

Hvězdy, planety, magnety, Mladá fronta, edice Kolumbus, 299 Kč

